

PASTARIEJI PENKERI METAI ENERGETIKOS SEKTORIUJE: KAS ĮVYKO?

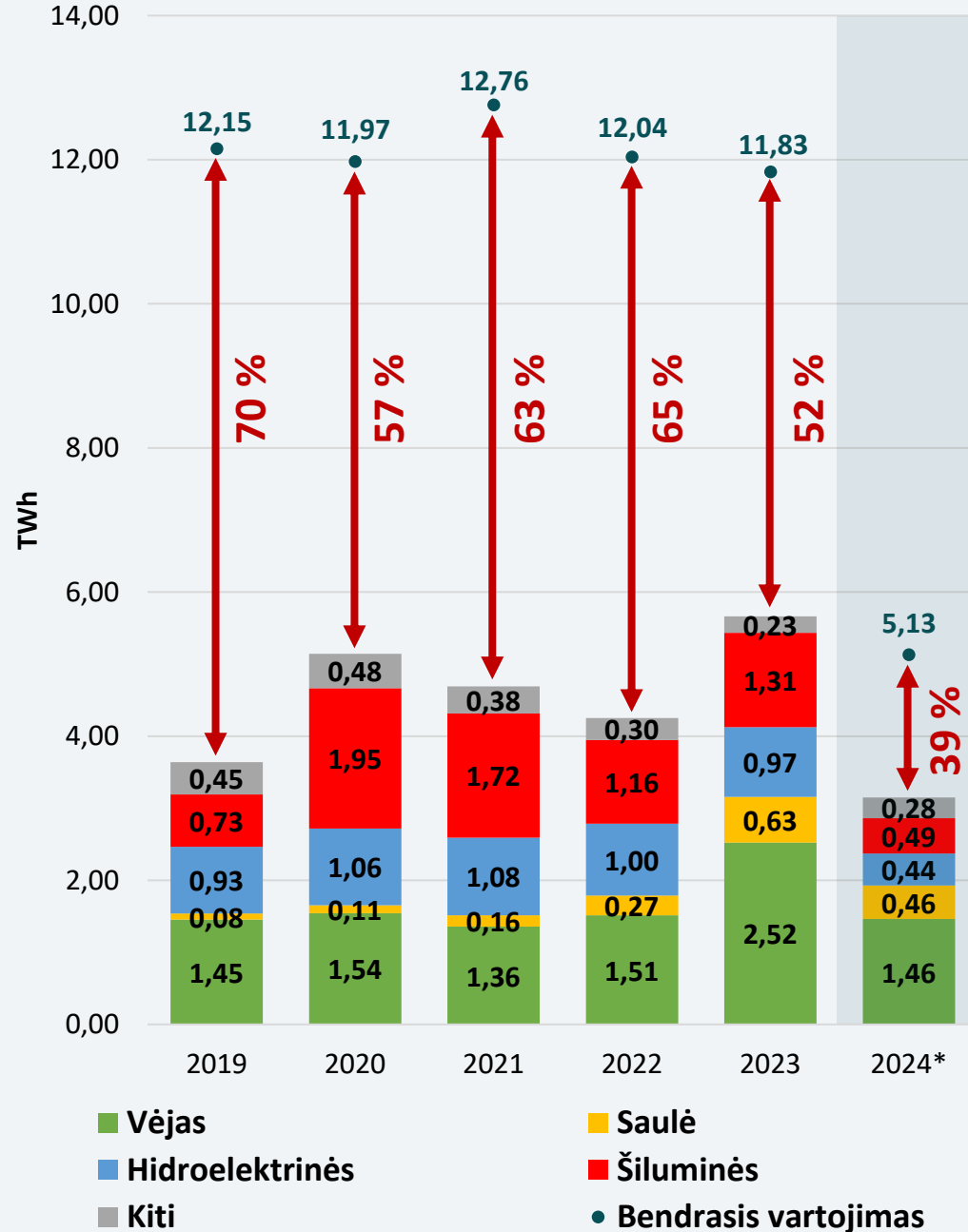

PRAĖJUSIEJI PENKERI METAI – KARDINALIAI PAKITUSIO ENERGETIKOS SEKTORIAUS IR PROVERŽIO LAIKMETIS

2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pradėtos GIPL jungties statybos Pradėtas dujotiekių jungties tarp Lietuvos ir Latvijos pajėgumų didinimo projektas Gaminančių vartotojų skaičius perkopė 3000 Sukurta galimybė tapti nutolusiais gaminančiais vartotojais, įsigyti dalį elektrinės Patvirtintas Energijos išteklių rinkos įstatymo pakeitimas, pagal kurį visi šilumos gamintojai biokurą pradėjo įsigyti vienodomis konkurencinėmis sąlygomis, teikia pirmumą „Baltpool“	Atidaryti pirmieji nutolę saulės elektrinių parkai Nustatyta galimybė gauti kompensaciją už atiduotą pasaugoti, bet nesuvargotą elektrą Parengtas Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas Priimtos Elektros energetikos įstatymo pataisos, kuriomis buitiniai vartotojai gali patys pasirinkti jiems tinkamiausią elektros energijos tiekėją Priimti jūrinio vėjo energetikos plėtros įstatymai Įkurta Lietuvos vandenilio platforma Pradėta įgyvendinti dujų balionų daugiabučiuose keitimo programa Parengtas alternatyviųjų degalų įstatymo projektas, kuris transporto sektoriuje sukurs galimybes turėti 15 proc. degalų, pagamintų iš atsinaujinančių išteklių Įteisintas naujas modelis, kuris gyventojams leidžia kooperuotis ir steigti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijas	Elektros rinkos liberalizacijos pradžia Baigtos GIPL jungties statybos Baigtas Lietuvos–Latvijos dujotiekių pajėgumų padidinimo parengiamasis etapas Užbaigti LitPol Link jungties išplėtimo darbai Pradėtas skaičiuoti ir nustatyti Lietuvos–Baltarusijos pjūvio techninis pralaidumas, kuriuo į Lietuvos elektros sistemą gali patekti tik elektros energija, būtina sistemos patikimumui užtikrinti Atnaujintas būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, („Antiastravo“) įstatymas Sudarytas susitarimas su Lenkijos operatoriumi dėl avarinės pagalbos ir dažnio valdymo per LitPol Link jungtį	Pradėjo veikti GIPL jungtis Rusiškų energetikos išteklių atsisakymas Rezoliucija „Dėl energetinių išteklių importo nutraukimo iš šalių, vykdančių karinę agresiją prieš Ukrainą, ir Lietuvos energetikos sistemos stiprinimo“, kuria pabrėžiamas poreikis spartinti sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais projektą LRV nutarimas, įpareigojantis Valstybinę miškų urėdiją gaminti ir tiekti ne mažiau 400 tūkst. m kub. biokuro Priimtas šilumos ūkio įstatymo pakeitimas naudoti ne mažiau 30 proc. SM3 Uždraustas biokuro importas iš Baltarusijos Elektros energetikos įstatymo pakeitimai, nustatantys žemesnę garantinio tiekimo kainą Priimtas proveržio paketas	Grynujų EV skaičius didesnis nei 10 000 Pradėjo veikti keturi baterijų parkai Išrinktas pirmojo jūrinio vėjo parko statytojas Pradėjo veikti pirmoji biometano gamykla Baigtas dujotiekių jungties tarp Lietuvos ir Latvijos pajėgumų didinimo projektas Biokuras 100 proc. tiekiamas iš Lietuvos žaliavų Atliktas Lietuvos elektros sistemos izoliuoto darbo bandymas Atlikti Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo pakeitimai, nustatantys tai, kad sistema turi būti išplėta taip, kad 2024 metais ją būtų galima sujungti su Europa Susitarta sinchronizaciją užbaigti iki 2025 m. vasario mėn. Elektros energetikos įstatymo pakeitimai, numatantys vartotojams galimybę lengviau pakeisti nepriklausomą tiekėją, o tiekėjams vienašališkai atlikti sutarties su vartotojais pakeitimus, mažinančius elektros energijos kainas	Atsisakymas pratęsti BRELL sutartį „Independence“ įsigijimas Gaminančių vartotojų skaičius perkopė 100 000 Parengtas naujas Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas Parengta ir priimta nauja Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija
			Karo Ukrainoje nulemtos rekordiškai aukštos energijos kainos	Poreikis skelbti naują „Harmony Link“ konkursą	Neįvyko antrasis jūrinio vėjo konkursas

ELEKTROS SEKTORIUS

Nacionalinė generacija ir bendrasis vartojimas**

AEI GENERACIJA NUOLAT AUGA: PER KELIS MĖNESIUS JAU PASIGAMINAME PANAŠIAI TIEK ELEKTROS ENERGIJOS, KIEK PASIGAMINDAVOME PER METUS

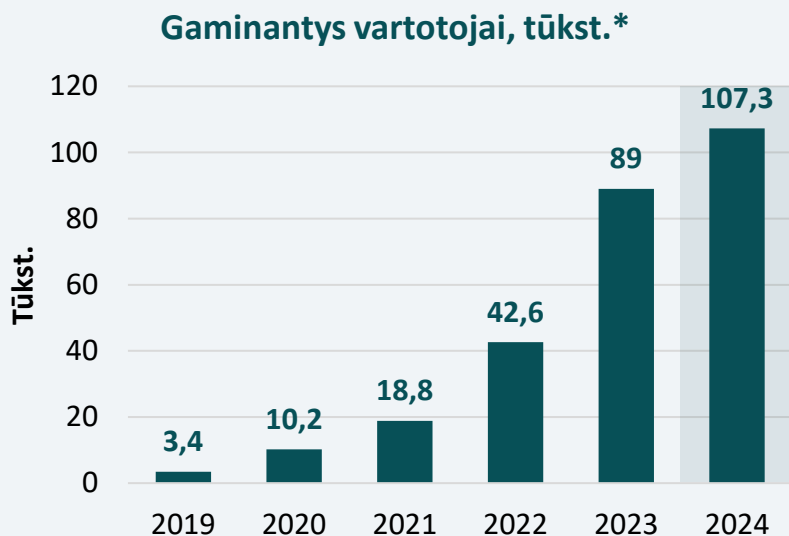
Valstybės priimti sprendimai ir parama lėmė, kad AEI generacija Lietuvoje nuolat auga:

- Pagal 2024 m. pirmųjų penkių mėnesių duomenis, saulės elektrinės Lietuvoje šiais metais jau pagamino daugiau elektros energijos nei per 2019–2021 m.
- 2024 m. per pirmuosius penkis mėnesius vėjo elektrinių generacija buvo didesnė nei per visus 2019 m. ar 2021 m., taip pat buvo artima vėjo elektrinių generacijai 2020 m. ir 2022 m.
- Mažesnė elektros energijos generacija šiluminėse elektrinėse daugiausia lėmė bendrą Lietuvos nacionalinės generacijos mažėjimą 2020–2022 m.

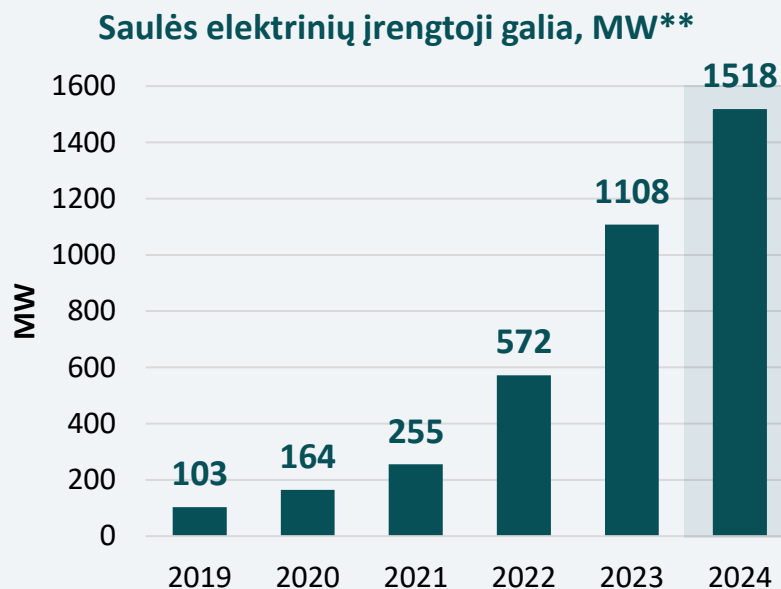
** Lyginami 2019–2023 metiniai ir 2024 metų pirmųjų penkių mėnesių duomenys

Duomenų šaltiniai: Litgrid, *2019–2023 metų duomenys pateikiami pagal Litgrid elektros gamybos ir vartojimo balanso duomenis, 2024 m. – pagal Litgrid sistemos duomenis

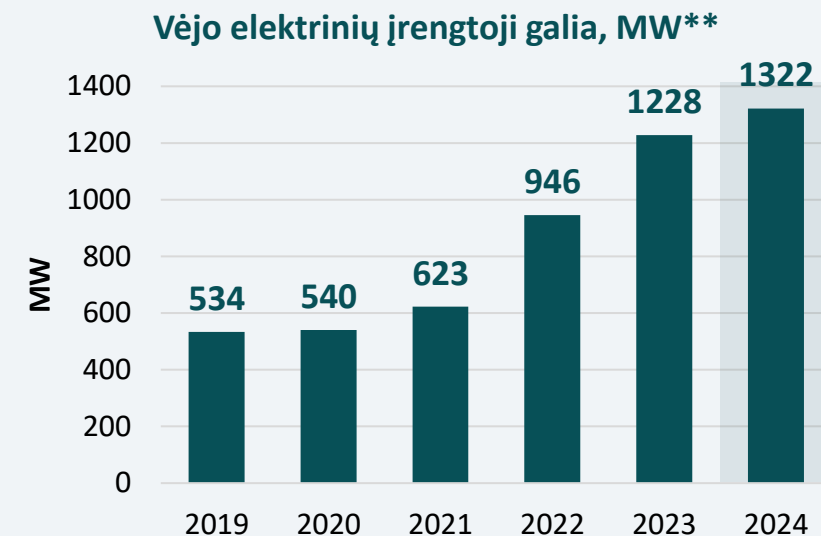
PRIEŠ PENKERIUS METUS GAMINANČIŲ VARTOTOJŲ BUVO MAŽDAUG TIEK, KIEK GYVENO RIETAVE, DABAR – DAUGIAU NEI GYVENA ŠIAULIUOSE

- Gaminančių vartotojų skaičius, lyginant 2019 m. ir 2024 m., išaugo daugiau nei 31,5 karto.
- 2023 m. gaminantys vartotojai pagamino apie 60 kartų daugiau elektros energijos nei 2019 metais.

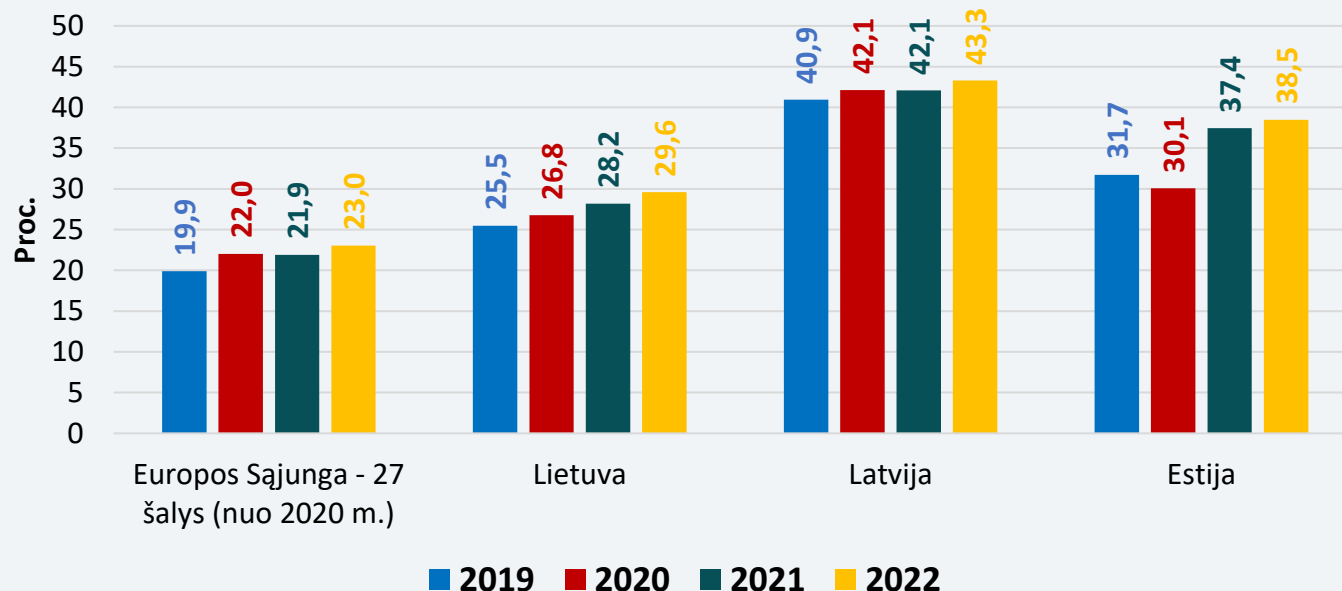
- Per pastaruosius penkerius metus saulės elektrinių įrengtoji galia Lietuvoje padidėjo beveik 15 kartų.
- 2023 m. saulės elektrinės pagamino apie 7,5 karto daugiau elektros energijos nei 2019 metais.

- Vėjo elektrinių galia Lietuvoje nuo 2019 m. padidėjo beveik 2,5 karto.
- Lyginant 2019 m. ir 2023 m., pernai vėjo elektrinės pagamino apie 1,7 karto daugiau elektros nei prieš penkerius metus

LIETUVA PIRMAUJA EUROPOJE PAGAL VĖJO ELEKTROS GAMYBOS PAŽANGĄ

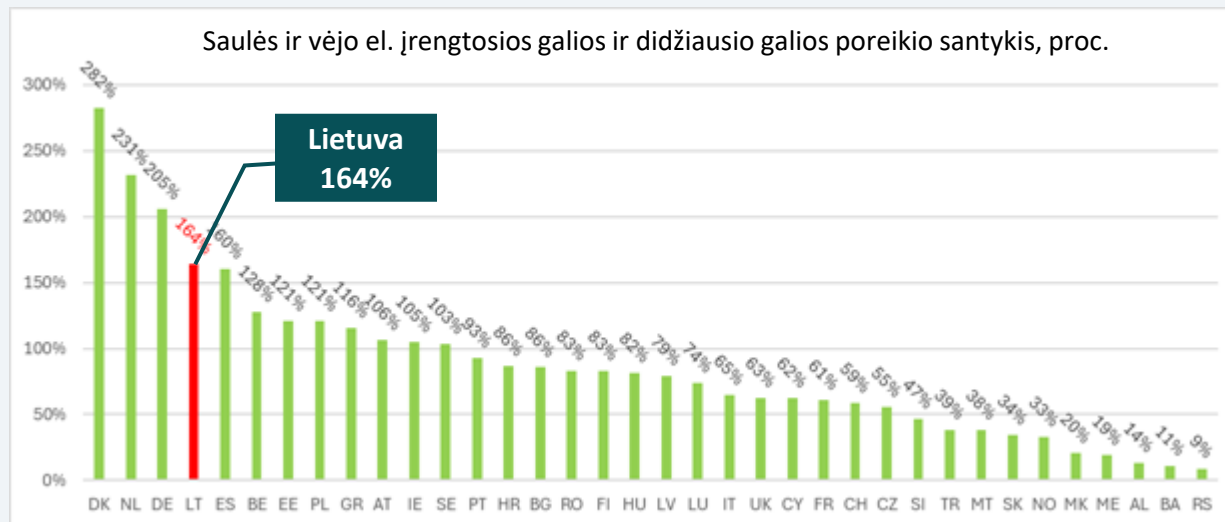
Energijos iš atsinaujinančių šaltinių dalis bendrame galutiniame energijos suvartojime (proc.)

Nr.	Šalis	Elektros energijos gamybos iš vėjo elektrinių procentinis padidėjimas 2022-2023 m.
1.	Lietuva	59%
2.	Liuksemburgas	58%
3.	Latvija	37%
4.	Nyderlandai	36%
5.	Prancūzija	26%
6.	Belgija	25%
7.	Suomija	25%

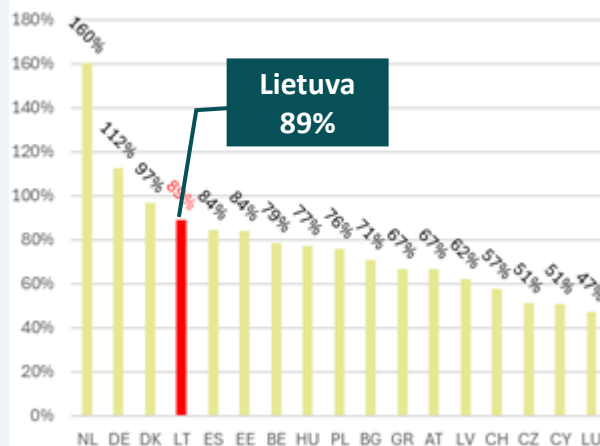
- Lietuva nuo 2019 m. iki 2022 m. stabiliai didino energijos iš atsinaujinančių šaltinių dalį bendrame galutiniame energijos suvartojime. Šis skaičius per 3 metus išaugo per 4,1 procentinį punktą.
- Lietuva buvo pirma Europoje pagal vėjo elektrinių energijos gamybos prieaugį 2023 m. Lyginant su 2022 m., Lietuvoje elektros energijos gamybos iš vėjo elektrinių padidėjimas buvo 59 procentai.

SAULĖS IR VĖJO ELEKTRINĖS ŠIĄ VASARĄ GALĖTŲ PATENKINTI VISĄ ELEKTROS POREIKĮ

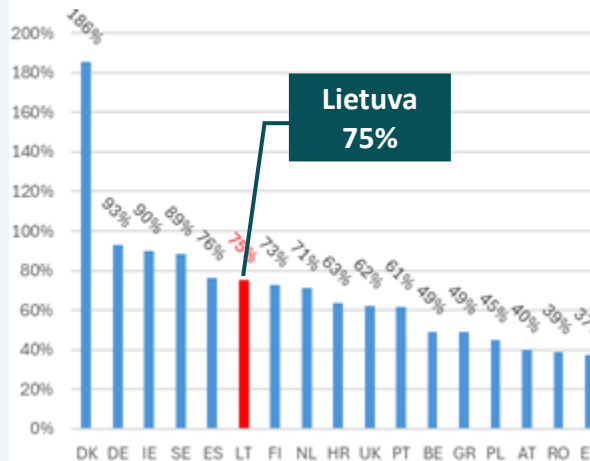

- ENTSO-E – Europos perdavimo sistemos operatorių tinklo naujausioje 2024 m. Europos šalių vasaros apžvalgoje vertintos šalių galimybės apsirūpinti elektra naudojant AEI.
- Pagal galimybes šią vasarą patenkinti elektros poreikį naudojant vien saulės ir vėjo energiją Lietuva yra 4 vietoje Europoje. Mus lenkia tik Danija, Nyderlandai ir Vokietija.
- Prognozuojama, kad didžiausias Lietuvos elektros poreikis šią vasarą galėtų siekti iki 1 700 MW (2023 m. vasarą – 1 687 MW).
- Saulės elektrinės, kurių galia šiuo metu yra 1 518 MW galėtų patenkinti apie 89 proc. elektros poreikio, vėjo elektrinės (1 322 MW) – apie 75 proc.

Saulės el. įrengtosios galios ir didžiausio galios poreikio santykis, proc.

Vėjo el. įrengtosios galios ir didžiausio galios poreikio santykis, proc.

**Didžiausias galios
poreikis vasarą, MW**

iki 1 700

**Saulės el.
galia, MW**

1 518

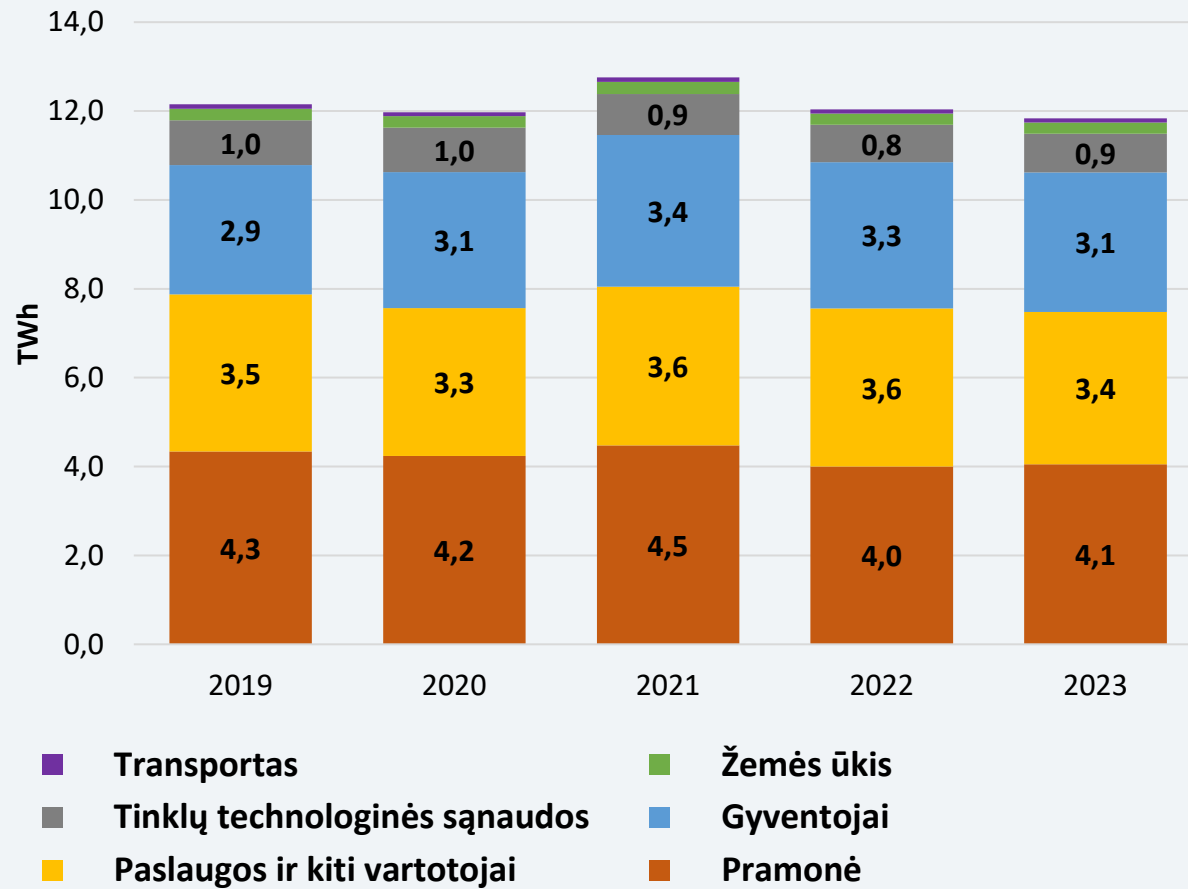
**Vėjo el.
galia, MW**

1 322

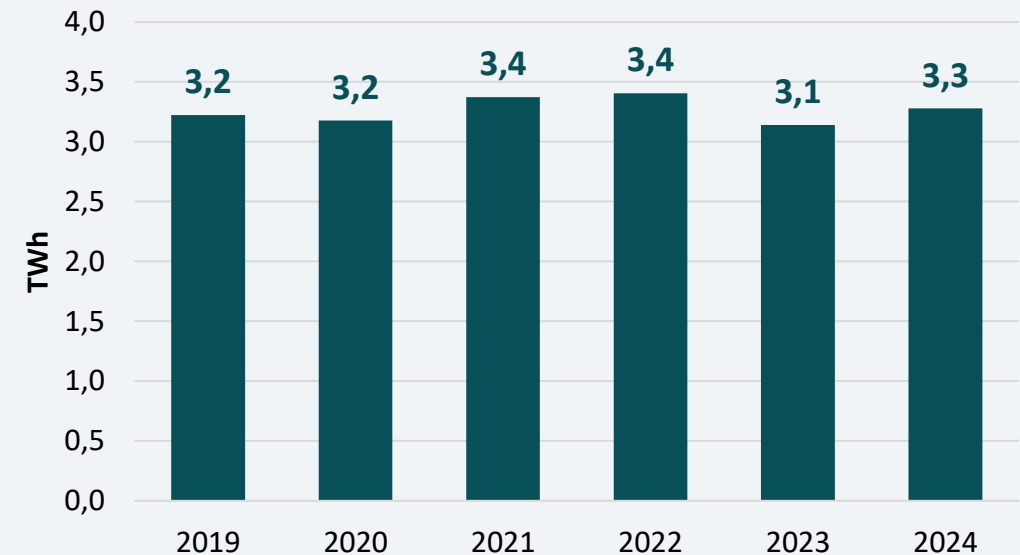
Grafikuose pateikti saulės ir vėjo elektrinių įrengtųjų galių santykiai su prognozuojamu 2024 m. vasaros didžiausiu elektros poreikiu pagal 36-ias šalis.

ELEKTROS ENERGIJOS SUVARTOJIMAS MAŽĖJA DĖL MAŽESNIO PRAMONĖS VARTOJIMO IR VIS DAUGIAU GYVENTOJŲ PATYS APSIRŪPINA ELEKTRA

Elektros energijos suvartojimas pagal veiklos rūšis

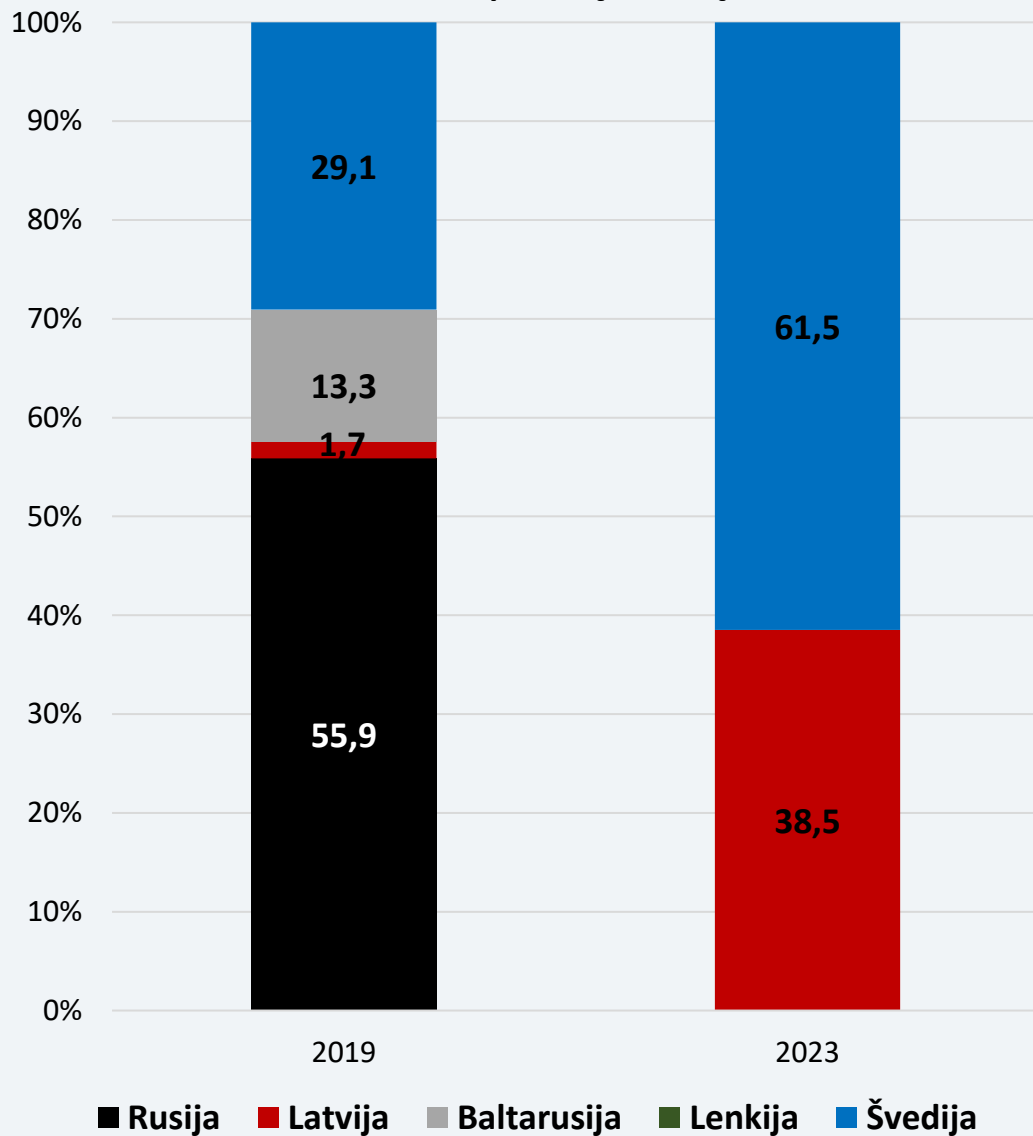
Bendras elektros energijos vartojimas Lietuvoje
pirmaisiais metų ketvirčiais

- Gyventojų elektros energijos vartojimas dėl didėjančios įvairių sričių elektrifikacijos nuosekliai auga, bet dėl išaugusio gaminančių vartotojų skaičiaus vis daugiau namų ūkių elektra apsirūpina savarankiškai bei nepatenka į apskaitą.

ELEKTROS IMPORTO BALANSE IŠAUGO JUNGČIŲ SU ŠVEDIJA BEI LATVIJA SVARBA

Elektros importas į Lietuvą*

Nors importuojamas elektros energijos kiekis mažėja, tačiau per penkerius metus elektros energijos komerciniame sistemos balanse įvyko nemažai pokyčių:

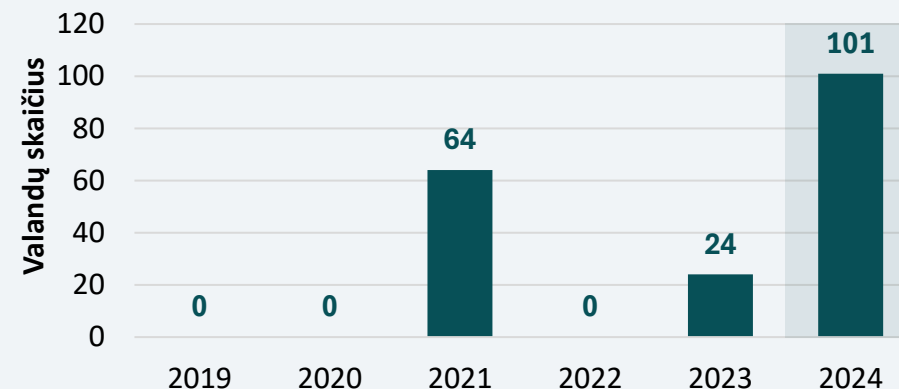
- Nuo 2022 m. neimportuojama elektros energija iš Rusijos, nuo 2021 m. – iš Baltarusijos.
- Per Latvijos jungtį importuojamos elektros energijos dalis balanse išaugo beveik 23 kartus.
- Iš Švedijos importuotos elektros energijos dalis išaugo daugiau nei 2 kartus.
- Per Lenkijos jungtį daugiau elektros energijos eksportuojama nei importuojama.

LIETUVA ARTĖJA PRIE TIKSLO TAPTI ELEKTROS ENERGIJĄ PASIGAMINANČIA IR JĄ EKSPORTUOJANČIA VALSTYBE

Valandų skaičius per metus, kai nacionalinė elektros energijos gamyba buvo didesnė nei nacionalinis elektros vartojimas*

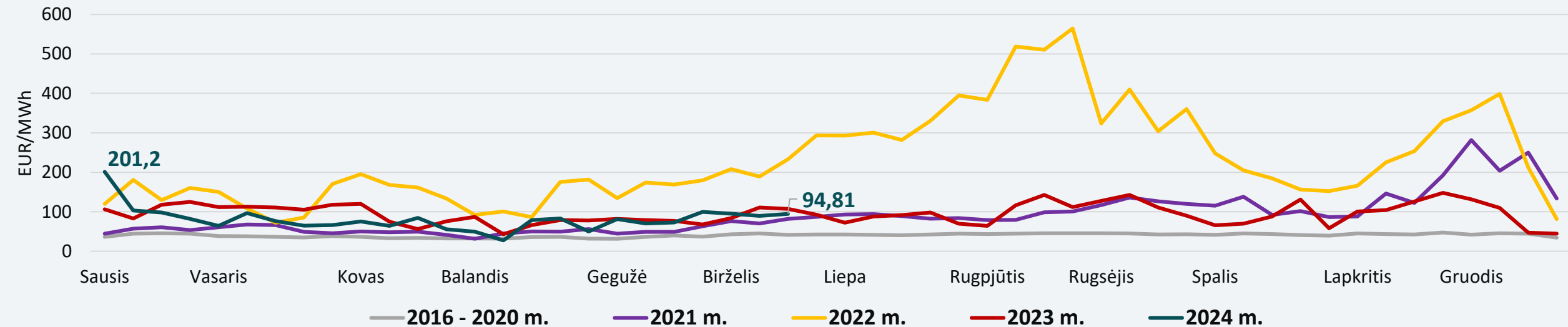
Valandų skaičius, kai eksporto komerciniai srautai buvo didesni nei importo*

Lietuvoje daugėja valandų, kai vietinė generacija būna didesnė nei vartojimas, o perteklius eksportuojamas:

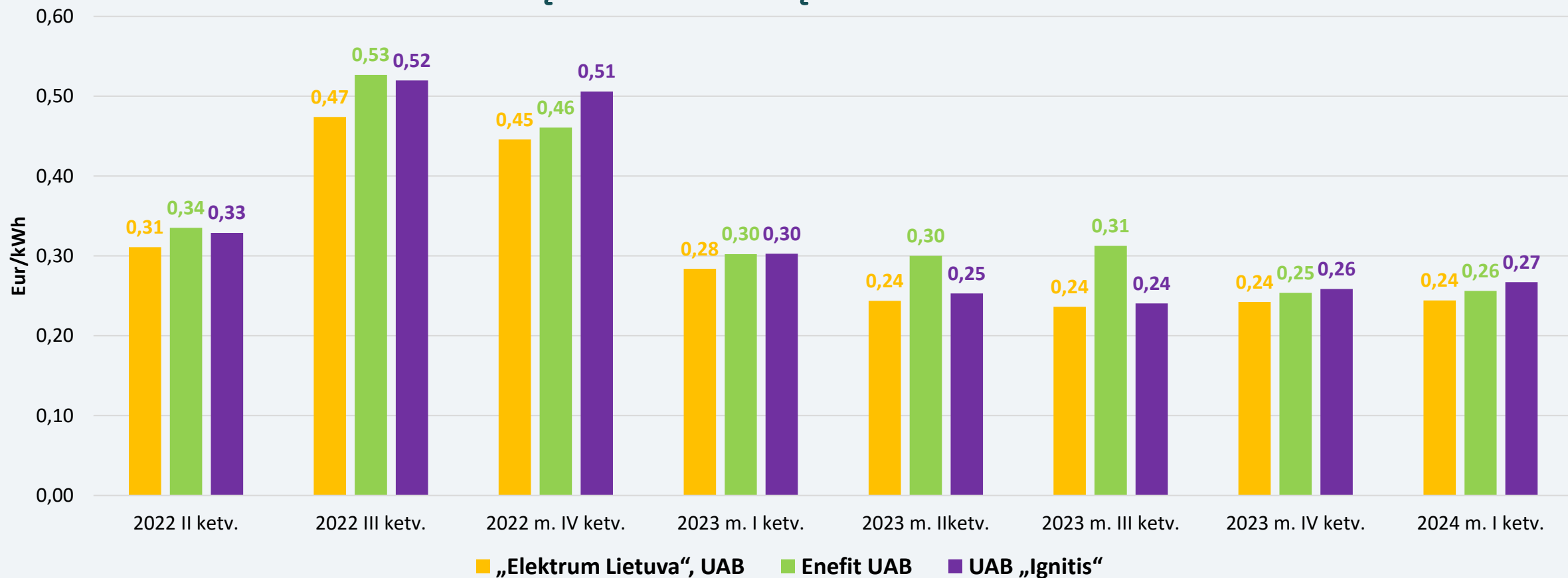
- AEI generacijos augimą patvirtina ir didėjantis skaičius valandų, kai vietinė Lietuvos generacija būna didesnė nei vartojimas. 2024 m. tokių valandų* buvo jau 200, kai 2022 m. buvo tik viena tokia valanda.
- Šiais metais* jau fiksuota 101 valanda, kai Lietuva daugiau elektros energijos eksportavo nei importavo.

100 EUR/MWh IR DAUGIAU SIEKIANČYS ELEKTROS KAINŲ VIDURKIAI 2024 M. PIRMAJŲ PUSMETĮ BUVO RETENYBĖ

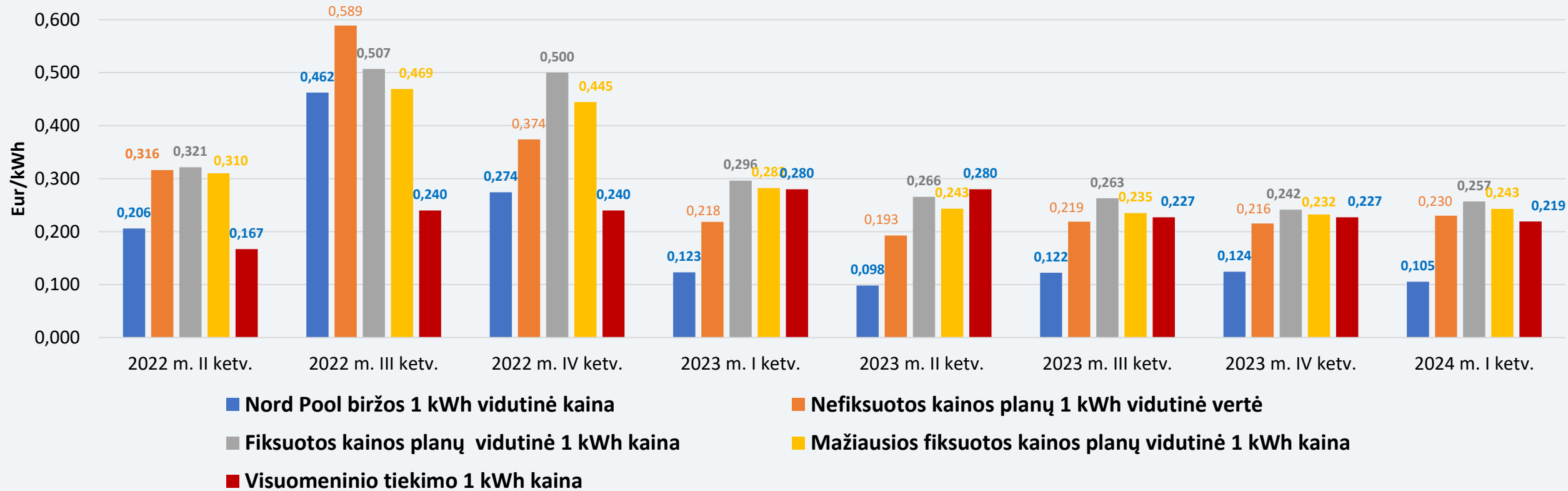
- 2024-ieji yra pirmieji metai nuo 2021 m. pirmosios pusės, kai elektros kainų savaitinis, mėnesinis vidurkis retai kada perkopia 100 Eur/MWh ribą. Pastaraisiais mėnesiais būta ir laikotarpių, kai didmeninės elektros kainos grįžo į istorines žemumas: balandžio 8–14 dienomis didmeninės elektros kainų vidurkis (27,4 Eur/MWh) Lietuvoje buvo mažiausias nuo 2020 m. gegužės 25–31 d. (kai siekė 22,2 Eur/MWh). Balandžio 14-ąją, kai Lietuvoje vien vėjo ir saulės elektrinės pagamino daugiau nei 83 proc. suvartotos elektros energijos, fiksuota mažiausia dienos vidutinė kaina (1,53 Eur/MWh) nuo 2018 m. gegužės 17 d. (1,17 Eur/MWh).
- Nors dėl netolygios AEI generacijos regione, vartojimo pokyčių bei regioninių infrastruktūrinių aspektų kainos netolygios ir svyruoja, tačiau šie svyravimai nebėra tokie ženkliūs, kokie buvo fiksuojami 2021 m. antroje pusėje ir 2022 metais.
- Pagal naujausius didmeninės elektros kainų sandorius, elektros kainos vidurkis iki metų pabaigos prognozuojamas 80–90 Eur/MWh ribose.

FIKSUOTOS KAINOS PLANŲ TARIFAI PER DVEJUS METUS MAŽĖJO DĖL SUMAŽĖJUSIŲ BIRŽOS KAINŲ IR DĖL TIEKĖJŲ KONKURENCIJOS

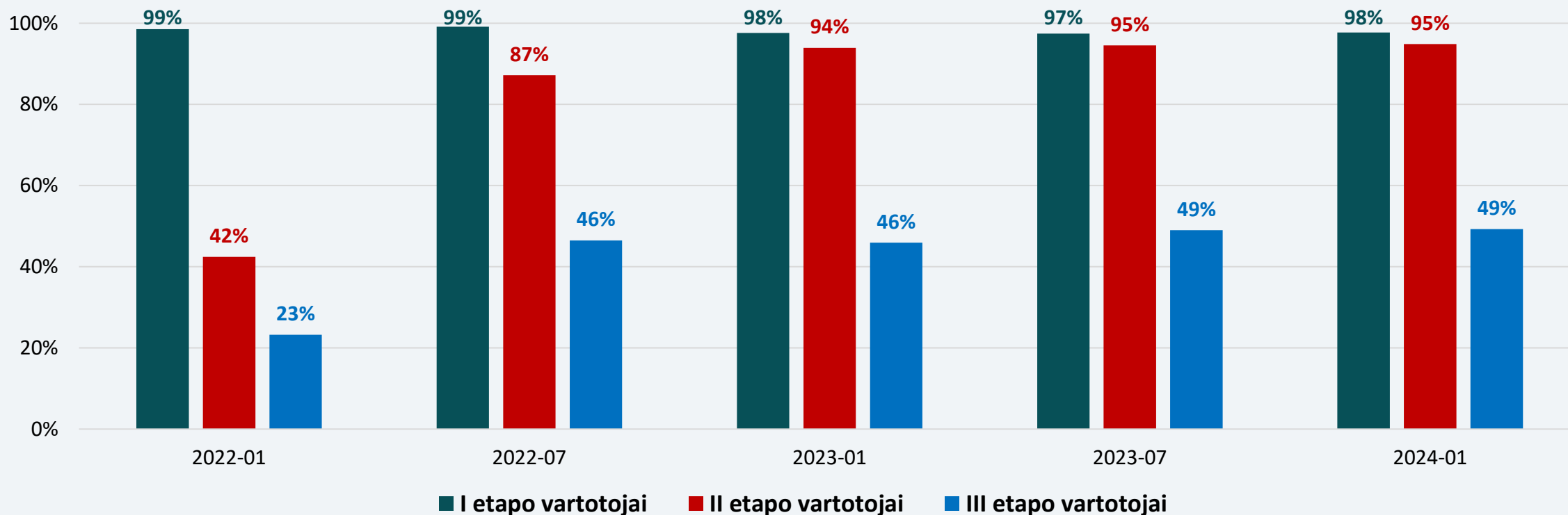
- Nepriklausomų tiekėjų siūlomų fiksuotos kainos planų vidutinės 1 kWh kainos 2024 m. pirmąjį ketvirtį yra 21 proc. mažesnės už 2022 m. II ketvirčio tarifus.
- Daugiausiai per šį 24 mėn. laikotarpį siūlomo fiksuotos kainos plano tarifai sumažėjo 24 proc., mažiausiai – 19 procentų.

VARTOTOJAMS PALANKIAUSI BUVO PLANAI SU NEFIKSUOTA ELEKTROS ENERGIJOS KAINA

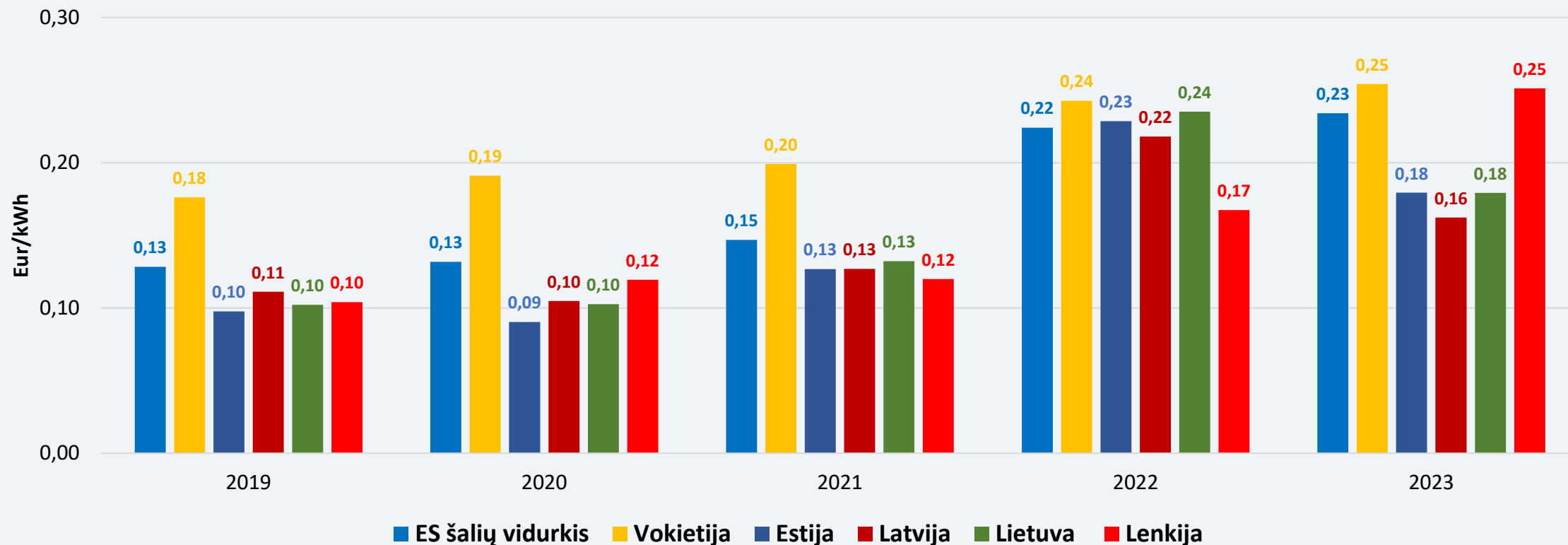
- 2024 m. I ketvirtį, palyginti su 2022 m. II ketvirčiu, planų su fiksuota elektros energijos kaina vidutiniai tarifai sumažėjo 20 proc., o planų su nefiksuota kaina tarifai sumažėjo 27 procentais.
- Per 24 mėn. laikotarpį vidutinis planų su fiksuota elektros energijos kaina tarifas (0,33 Eur/kWh) yra 13 proc. didesnis už planų su nefiksuota elektros energijos kaina vidutinį tarifą (0,29 Eur/kWh).
- Planų su fiksuota elektros energijos kaina mažiausias tarifas yra vidutiniškai 8 proc. mažesnis už tokių planų vidutinį tarifą.

NEPRIKLAUSOMUS TIEKĖJUS JAU PASIRINKO BEVEIK PUSĖ RINKOS LIBERALIZAVIMO III ETAPO VARTOTOJŲ

- Nepriklausomus tiekėjus pasirinkusių I-ojo rinkos liberalizavimo etapo vartotojų skaičius 2023 m. pirmojoje pusėje sumažėjo nuo 99 proc. iki 97–98 procentų.
- Nepriklausomus tiekėjus pasirinkusių III-ojo etapo vartotojų dalis nuo 2022 m. liepos mėn. siekia 46–49 proc. Šis skaičius, pasibaigus rinkos liberalizavimo II-ajam etapui, yra stabilus.
- Pasirinkusiųjų nepriklausomus tiekėjus II-etapo vartotojų skaičius 50 proc. pasiekė 2022 m. gegužės viduryje – likus pusantro mėnesio iki rinkos liberalizavimo II-ojo etapo pabaigos.

2023 M. ELEKTROS KAINŲ LYGIS NE BUITINIAMS VARTOTOJAMS GRĮŽO Į 2019–2020 METUS

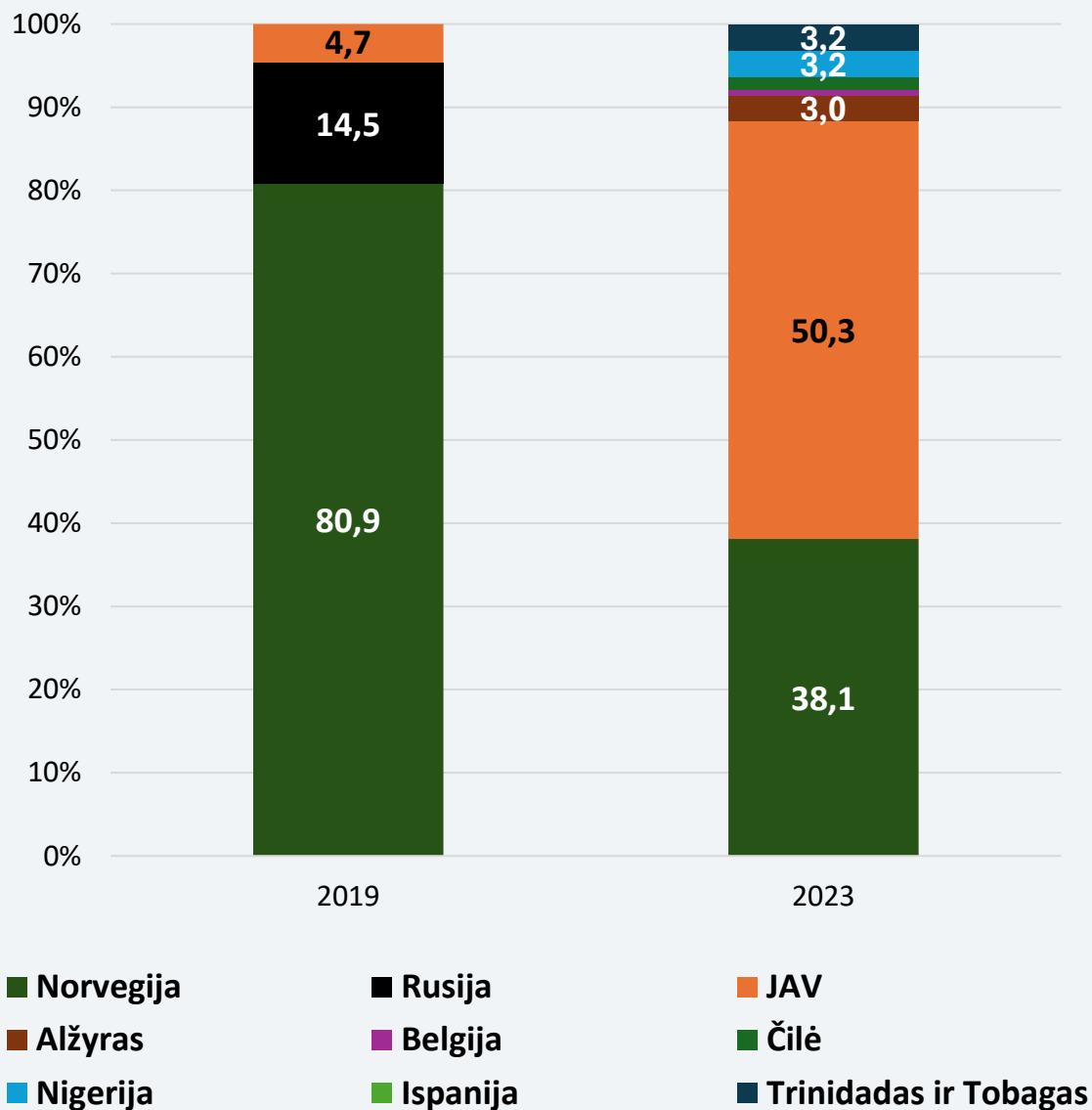

- Lietuvoje elektros vidutinės kainos ne buitiniams vartotojams (suvartojimas nuo 2000 MWh iki 20000 MWh per metus) per pastaruosius 5 metus buvo nuo 10 proc. iki 22 proc. mažesnės už ES šalių vidutines metines kainas, išskyrus 2022 metus.
- Nors 2023 m., palyginti su 2019–2021 m., elektros kainos padidėjo, tačiau yra 22 mažesnės už ES šalių vidurkį kaip ir 2019–2020 metais.

GAMTINIŲ DUJŲ SEKTORIUS

PER PENKERIUS METUS DIVERSIFIKUOTAS SGD IMPORTAS Į LIETUVĄ

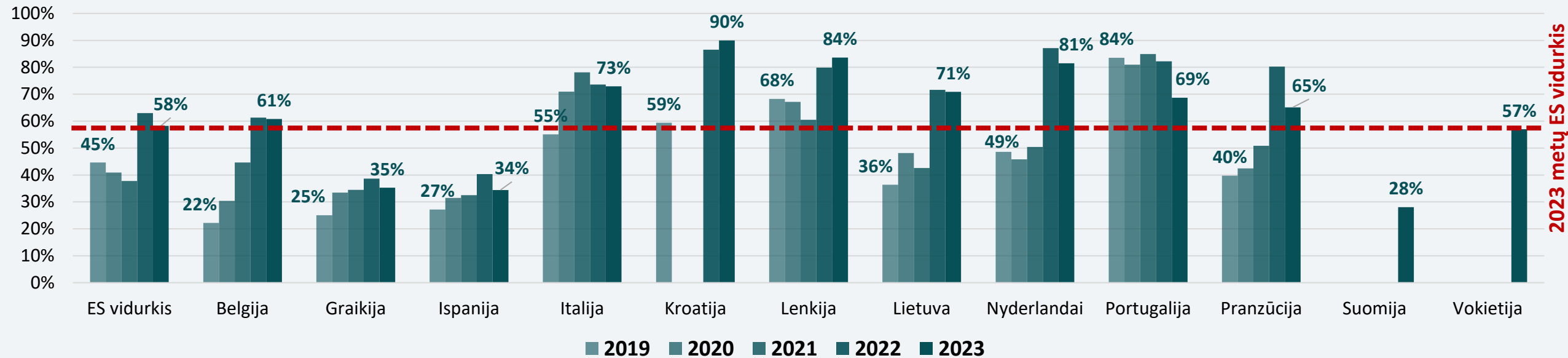
SGD importas į Lietuvą

- Per penkerius pastaruosius metus SGD importas į Lietuvą buvo ženkliai diversifikuotas – platesnė galimų importo krypčių amplitudė leidžia geriau užsitikrinti tiekimo stabilumą.
- Rusijai pradėjus karą Ukrainoje, nebeliko SGD krovinių iš šios šalies.
- Išaugo SGD krovinių kiekis iš JAV, taip sumažinant dominavusius srautus iš Norvegijos.

KLAIPĖDOS SGD TERMINALAS VEIKIA EFEKTYVIAU NEI ES TERMINALAI

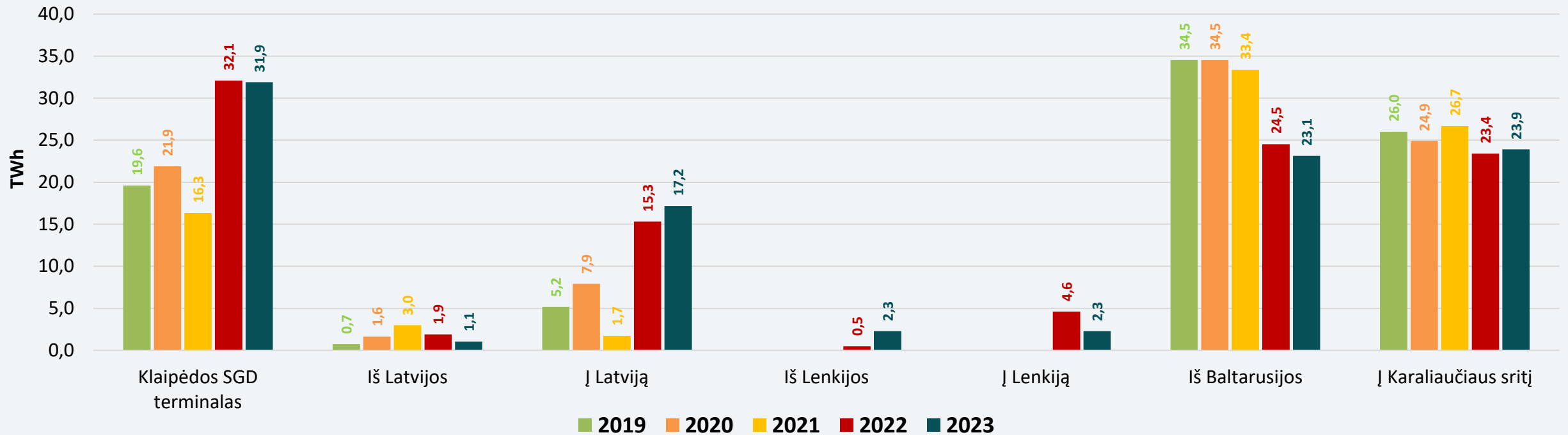
SGD terminalų veikimo koeficientai ES šalyse*

- Įvertinus visų Europos Sąjungos valstybių, turinčių SGD terminalus, gamtinių dujų srautus iš terminalų bei technines terminalų galimybes, Klaipėdos SGD terminalas nuo 2020 m. veikia efektyviau nei ES terminalų veiklos efektyvumo vidurkis. 2023 m. efektyviausiai veikė Kroatijos terminalas.
- Valstybės, kurios neturi didelių galimybių diversifikuoti gamtinių dujų tiekimą bei tiekia gamtines dujas aplinkiniam regionui ar turi vienas didžiausių gamtinių dujų saugyklų, pasižymi didžiausiu SGD terminalų naudingumo koeficientu.
- Nuo gamtinių dujų priklausomoje Vokietijoje, atsisakius rusiškų dujų, SGD terminalai pradėjo veikti efektyviau nei Suomijoje, kuri nuo karo pradžios sėkmingai diversifikavo savo veiklą ir labiausiai Europoje sumažino gamtinių dujų suvartojimą.

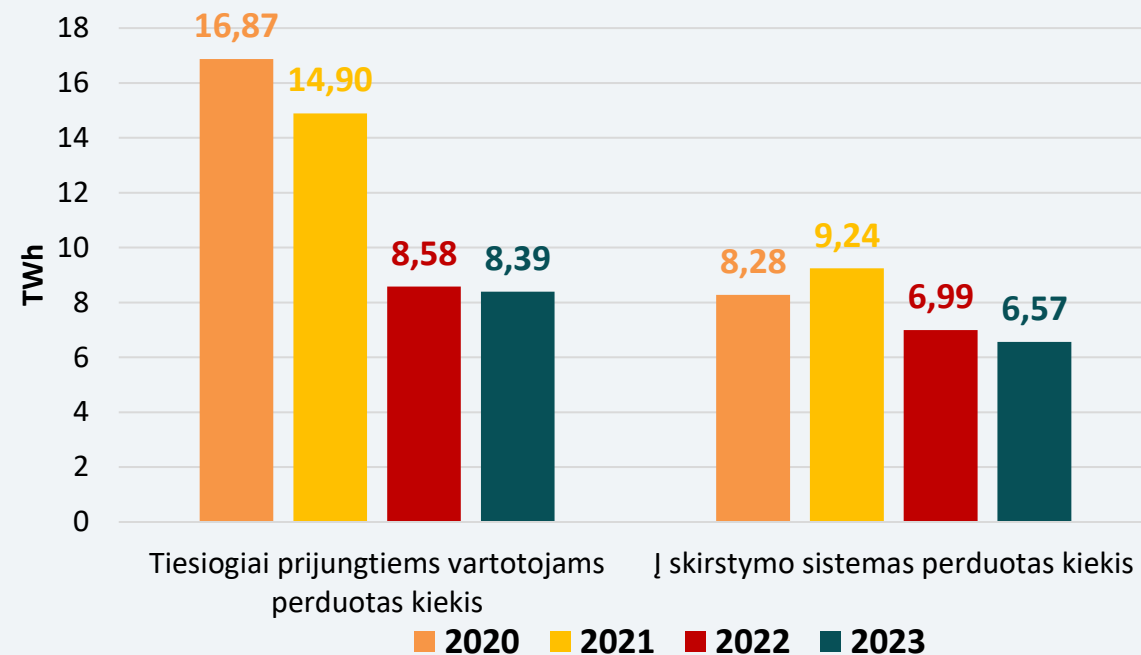
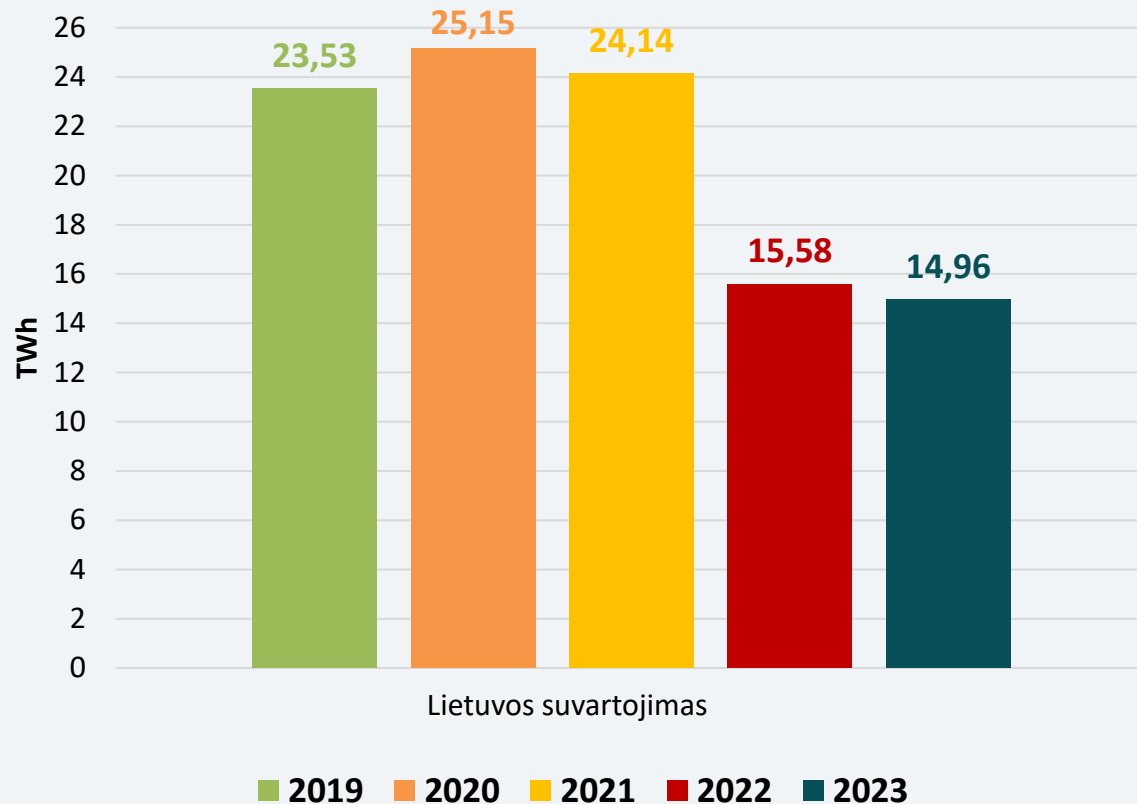
PAGRINDINĖ LIETUVOS DUJŲ TIEKIMO KRYPTIS ŠIUO METU – LATVIJA

Dujų srautai Lietuvoje

- Pernai Lietuvos–Latvijos jungtis tapo dar svarbesne dujų eksporto kryptimi: per ją eksportuotų dujų kiekis, lyginant 2022 m. ir 2023 m., padidėjo nuo 15,3 TWh iki 17,2 TWh (12,2 proc.), kai importuojamų dujų kiekis sumažėjo nuo 1,9 TWh iki 1,1 TWh (-44,7 proc.). Dujotiekis GIPL (Lietuvos–Lenkijos jungtis) 2023 m. buvo labiau išnaudotas dujų importui nei eksportui: dujų srautas į Lenkiją sumažėjo 50,5 proc., o srautas į Lietuvą padidėjo 368,7 proc.*.
- Lietuvoje 2023 m. pradėjo veikti biometano gamyklos. Bendrai į tinklą pernai patiekta 0,047 TWh biometano.
- Pasikeitus geopolitinei situacijai regione, reikšmingai pasikeitė ir gamtinių dujų srautai: 2022 m., palyginus su 2021 m., dujų srautas iš Klaipėdos SGD terminalo išaugo beveik 2 kartus, o srautas iš Baltarusijos sumažėjo daugiau nei 26 proc.

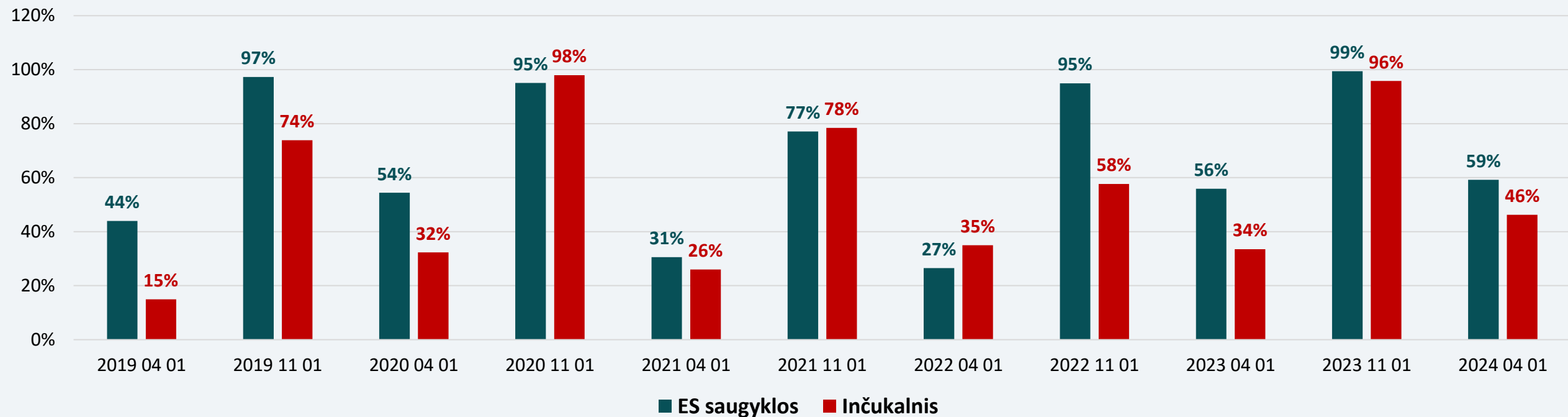
SUVARTOJAME APIE 10 TWh MAŽIAU GAMTINIŲ DUJŲ

- Lyginant 2023 m., pasižymėjusius mažiausiu vartojimu, ir 2020 m., kai Lietuvoje buvo suvartota daugiausia gamtinių dujų per pastaruosius penkerius metus, vartojimas sumenko 40,5 proc. – per metus suvartota 10,2 TWh mažiau gamtinių dujų.
- Vertinant pastaruosius ketverius metus*, daugiausia įtakos bendram Lietuvos vartojimo lygio mažėjimui turėjo mažesnis perduotas gamtinių dujų kiekis tiesiogiai prijungtiems vartotojams (2021–2022 m. sumažėjo 42,4 proc., arba 6,3 TWh). Bet lyginant 2022–2023 m., daugiau įtakos turėjo mažesnis vartojimas skirstymo sistemoje (6 proc., arba 0,4 TWh).

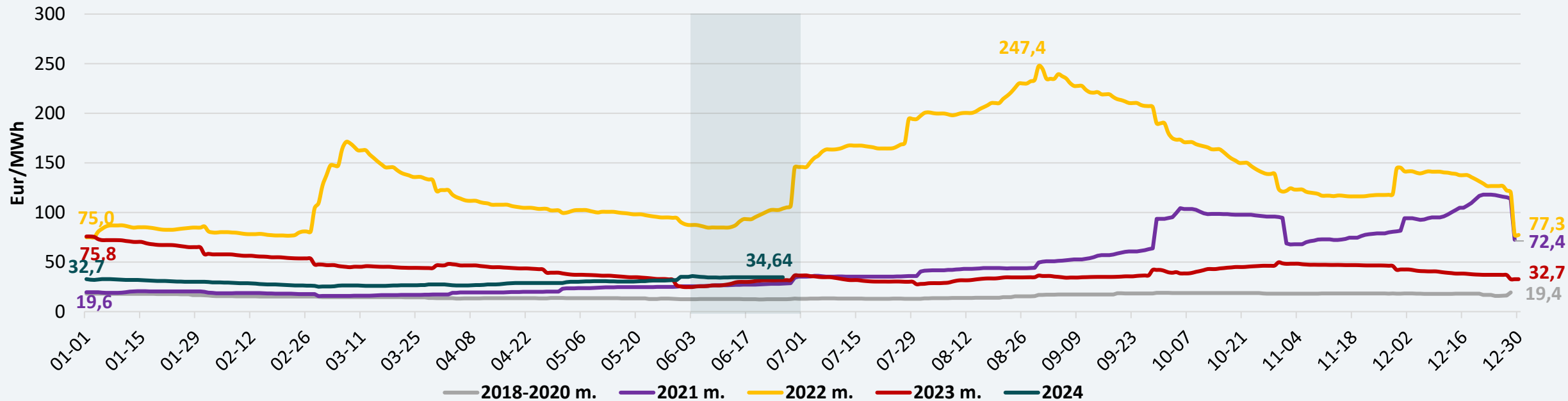
2024 M. PAVASARĮ – REKORDINIS GAMTINIŲ DUJŲ KIEKIS SAUGYKLOSE

Saugyklų užpildymas skirtingų metų lapkričio ir balandžio mėnesių pirmomis dienomis

- 2023 m. lapkričio 1 d. ES saugyklų užpildymas buvo didžiausias per mažiausiai pastaruosius penkerius metus. Tiek ES dujų saugyklos, tiek ir Inčukalnio gamtinių dujų saugykla 2024 m. pavasarį pasitiko užpildytos rekordiniu gamtinių dujų kiekiu.
- Daugiausia gamtinių dujų ES saugyklose buvo patalpinta 2022 m. pildymo sezono metu (kiekis padidėjo 258 proc.), o mažiausiai vartota praėjusią žiemą (-40 proc.). Baltijos regionas santykinai mažiausiai gamtinių dujų iš saugyklos išėmė 2022–2023 metų žiemą (-42 proc.), o užpildė prieš penkerius metus – 2019 m. (393 proc.).

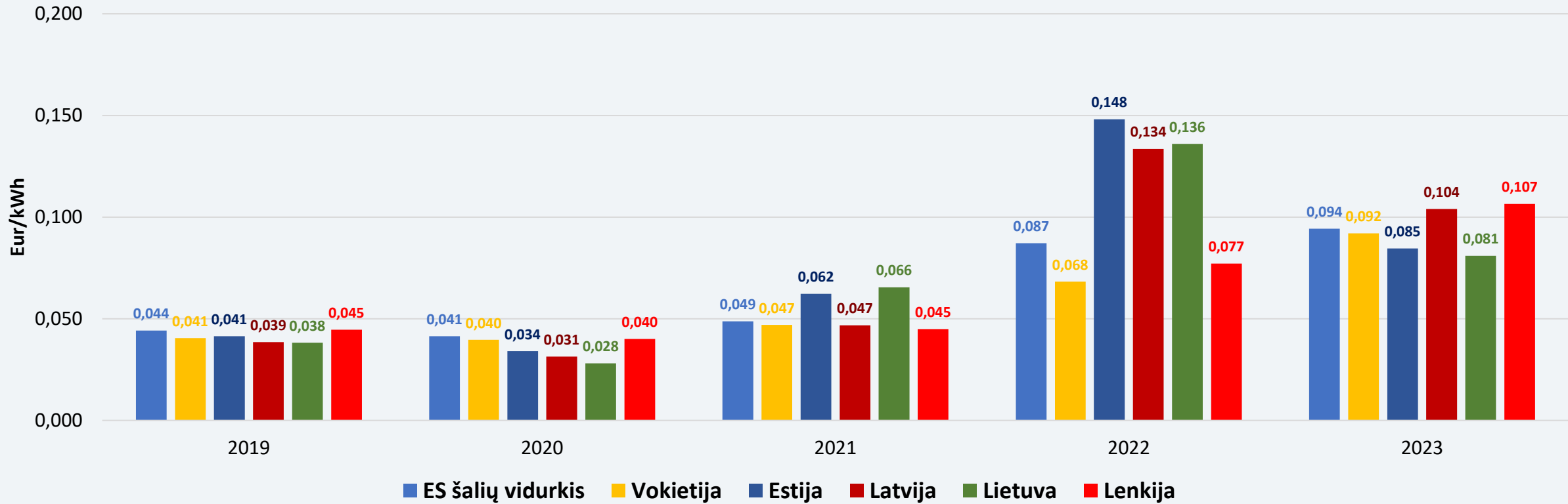
GAMTINIŲ DUJŲ KAINOS IŠLIEKA PRIKLAUSOMOS NUO GLOBALIŲ VEIKSNIŲ

- Europos gamtinių dujų kainos vis dar priklausomos nuo regiono geopolitinės situacijos, tiekimo užtikrinimo, tad ateities kainas gana sunku prognozuoti: dabartinis laikotarpis pasižymi brangiausiomis TTF gamtinėmis dujomis 2024 metais, o pernai tuo pačiu laikotarpiu gamtinių dujų kainos buvo nukritusios iki žemiausio lygio praėjusiais metais.
- Pastaruoju metu stebimas gamtinių dujų kainų kilimas yra nulemtas netikėtų jų tiekimo iš Norvegijos nutraukimų, kas sukėlė susirūpinimą dėl gamtinių dujų tiekimo į Europą. Kainų kilimui įtakos turi ir padidėjusi SGD paklausa Azijoje.
- Pastarąjį kartą tik 2021 m. pradžioje TTF gamtinių dujų kainos buvo artimos istorinėms kainoms, tačiau nuo 2022 m. pabaigos gamtinių dujų kainos nesiekia tokių rekordinių aukštumų, kokios buvo 2021 m. antrąjį pusmetį – 2022 m.
- 2024 m. antrąjį pusmetį ir toliau prognozuojamos apie 35–40 Eur/MWh siekiančios gamtinių dujų kainos.

2023 M. DUJŲ KAINŲ LYGIS NE BUITINIAMS VARTOTOJAMS GRĮŽO Į 2019 M.

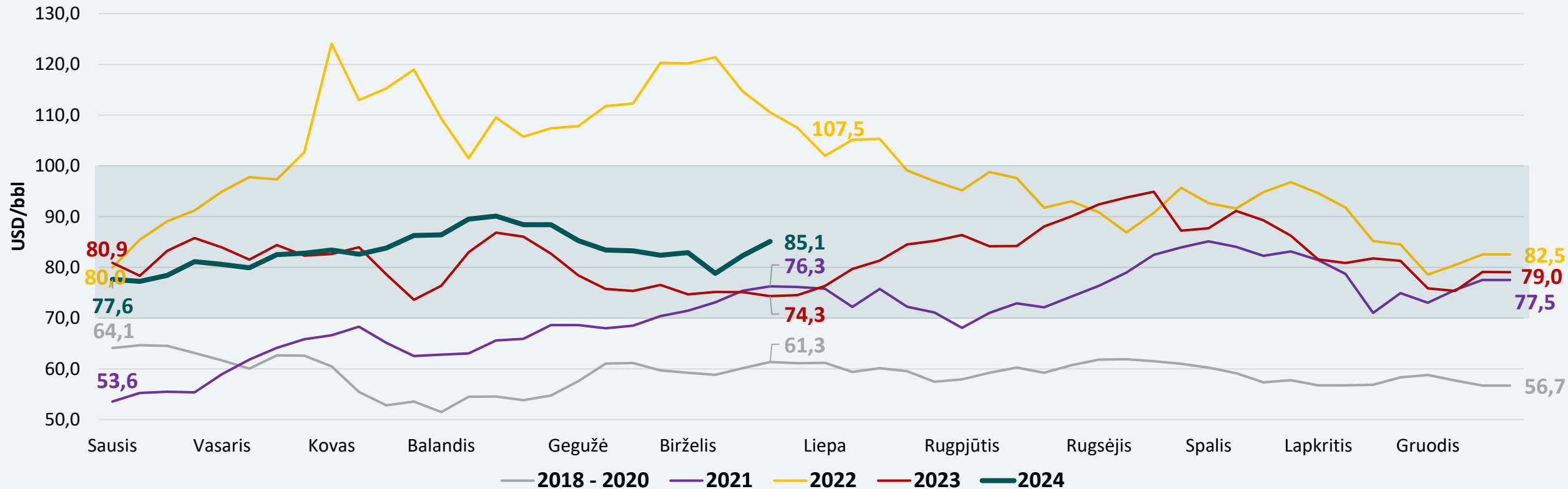
Gamtinių dujų kainos, kai suvartojama 1–100 tūkst. GJ per metus

- Lietuvoje dujų vidutinės kainos ne buitiniams vartotojams (suvartojimas nuo 1 tūkst. GJ iki 100 tūkst. GJ per metus) per pastaruosius 5 metus buvo nuo 14 proc. iki 32 proc. mažesnės už ES šalių vidutines metines kainas, išskyrus 2021–2022 metus.
- Nors Lietuvoje 2023 m., palyginti su 2019-2021 m., dujų kaina padidėjo, tačiau ji yra 14 proc. mažesnė už ES šalių vidurkį, kaip ir 2019 metais.

NAFTOS IR DEGALŲ SEKTORIUS SEKTORIUS

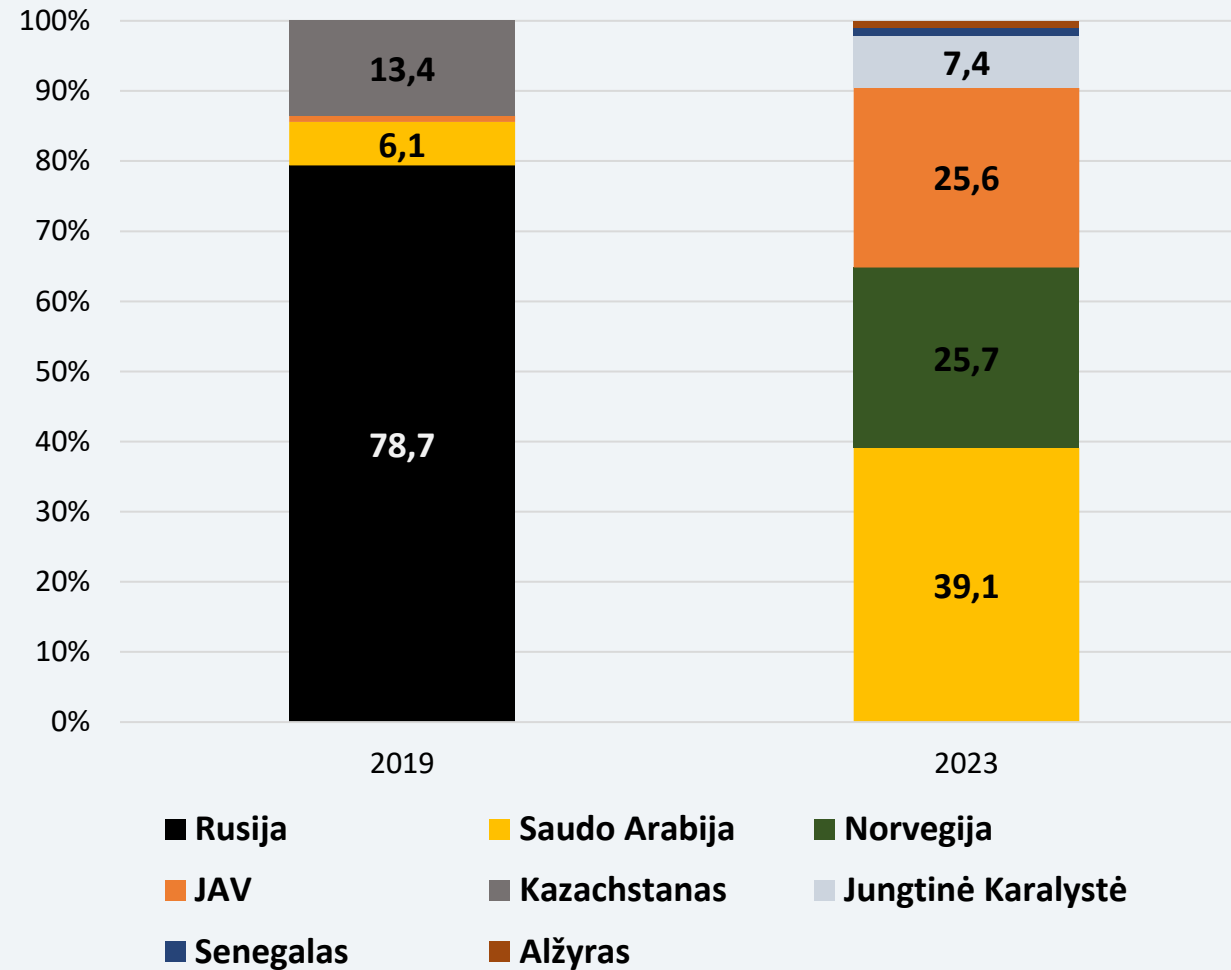
NAUJA NAFTOS RINKOS REALYBĖ: KAINOS NUSISTOVI 70–100 USD/bbl INTERVALE

- Pastebima, kad nuo 2021 m. vidurio, nepaisant karo Ukrainoje sukulto kainų šoko 2022 metais, Brent naftos kainos svyruoja 70–100 USD/bbl lygyje.
- Mažesnis istorinių kainų lygis yra nulemtas ir pasaulinės pandemijos, kurios metu kritęs vartojimas turėjo įtakos kainų mažėjimui.
- Pagal naujausius Brent naftos kainų ateities sandorius, iki metų pabaigos prognozuojamos apie 85 USD/bbl siekiančios naftos kainos.

LIETUVA PUIKIAI DIVERSIFIKAVO RUSIŠKOS NAFTOS IMPORTĄ

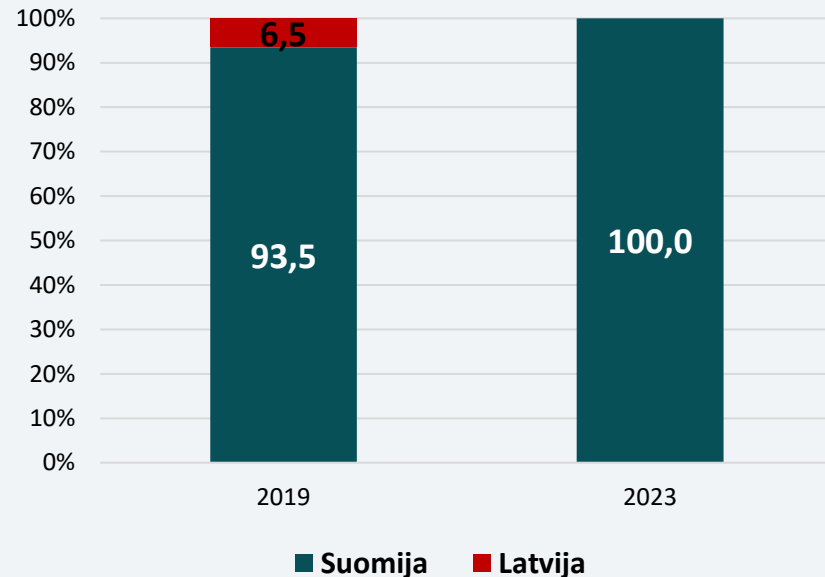
Žalios naftos importas į Lietuvą

- 2019 m. daugiau nei 90 proc. žalios naftos į Lietuvą buvo importuojama iš Rusijos ir Kazachstano. Šiuo metu visą šių valstybių žalios naftos srautą pakeitė nafta iš Saudo Arabijos, Norvegijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Jungtinės Karalystės bei kitų valstybių.

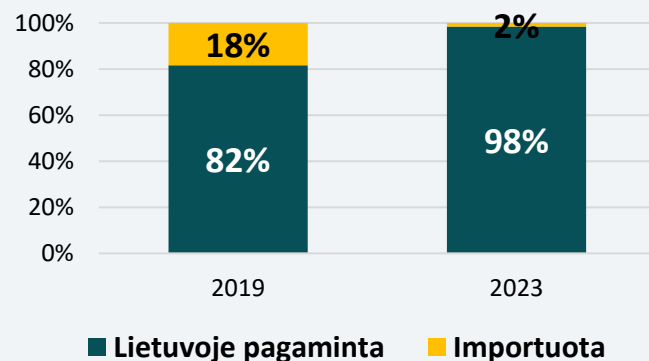
PAGRINDINIS DEGALŲ IMPORTO ŠALTINIS – SUOMIJA

Automobilių benzino (su biodegalais) importas į
Lietuvą

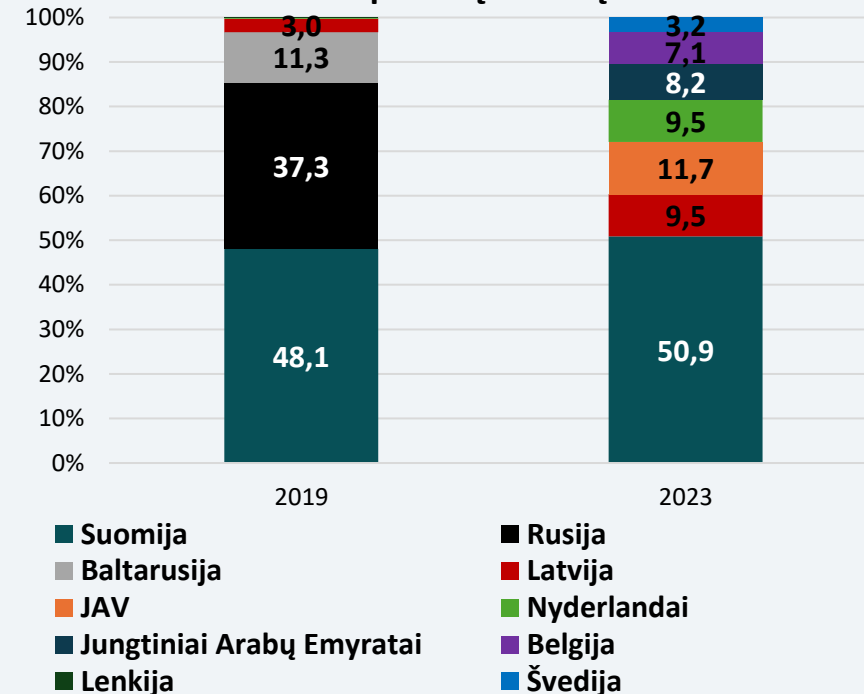

- Pagal benzino ir dyzelino importo į Lietuvą duomenis matyti, kad pagrindinis degalų tiekėjas Lietuvai išlieka Suomija.
- 2019 m. apie 49 proc. importuojamo dyzelino buvo iš Rusijos ar Baltarusijos. Rusijai pradėjus karą visoje Ukrainoje, šių šalių dyzeliną Lietuvoje pakeitė iš kitų valstybių importuojamas dyzelinas.

Automobilių benzino vartojimo
patenkinimas

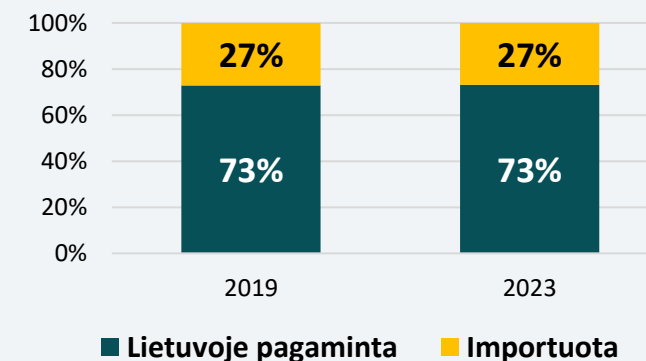

Kelių transporto dyzelino (su biodegalais)
importas į Lietuvą

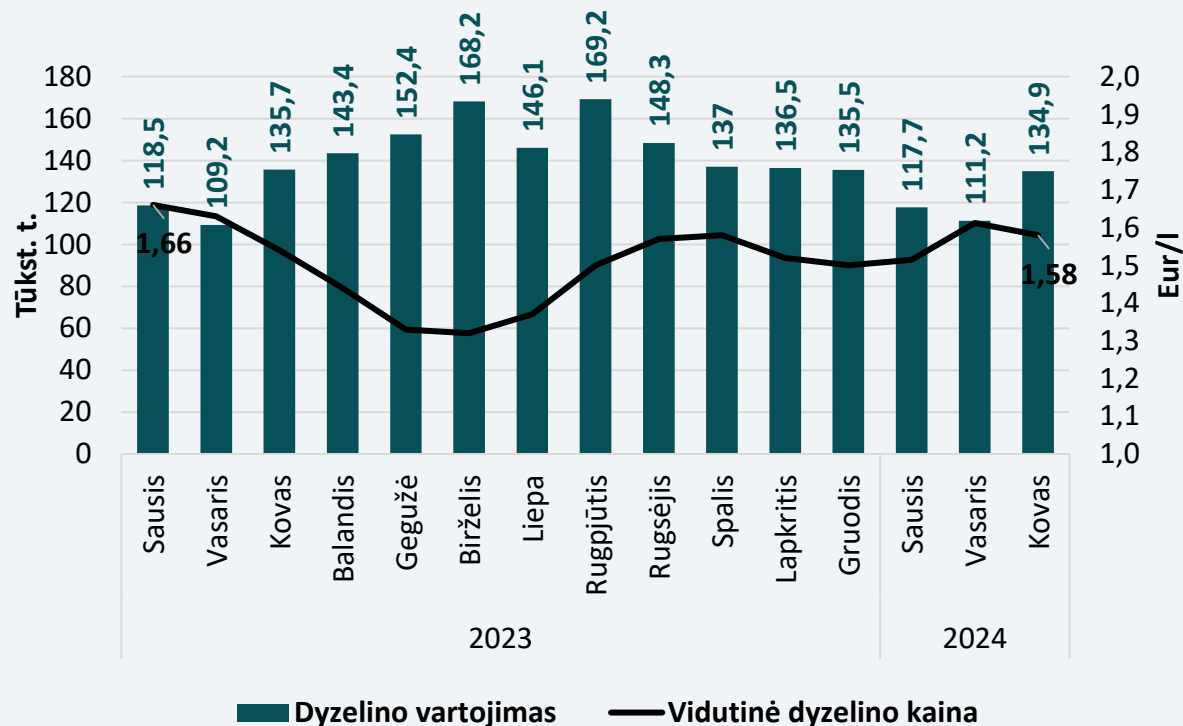
- 2023 metais importuotas benzinas sudarė tik apie 2 proc. viso Lietuvoje suvartoto benzino, o importuotas dyzelinas sudarė apie 27 proc. viso suvartoto dyzelino.

Kelių transporto dyzelino
vartojimo patenkinimas

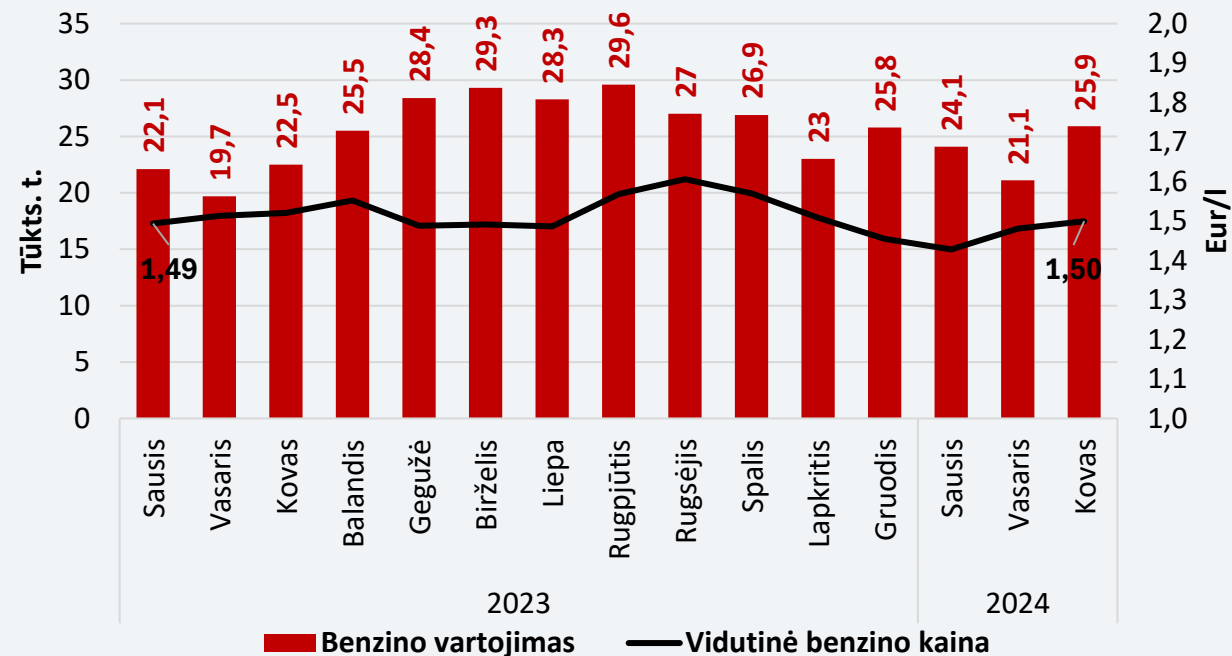

DYZELINO VARTOJIMAS LABIAU PRIKLAUSO NUO KAINŲ NEI BENZINAS

Dyzelino vartojimas ir vidutinė kaina Lietuvoje

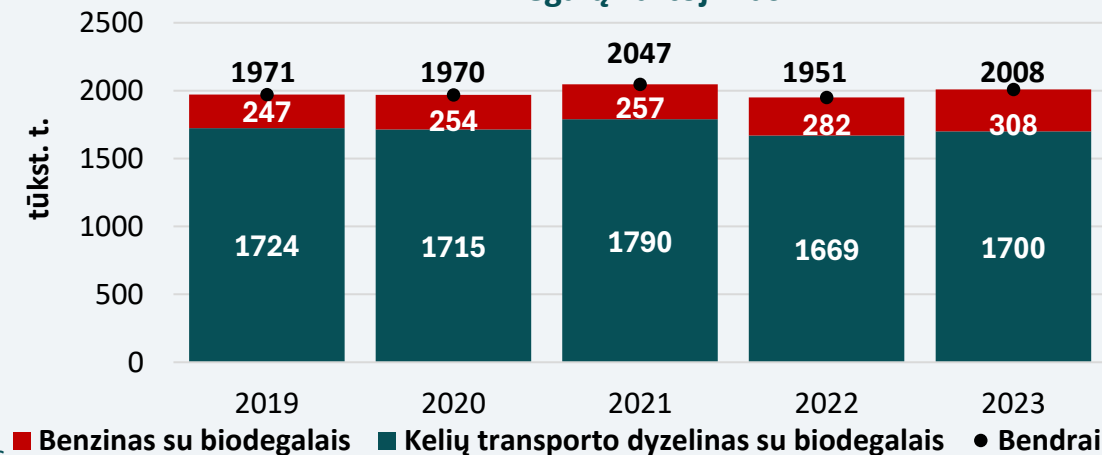

Benzino vartojimas ir vidutinė kaina Lietuvoje

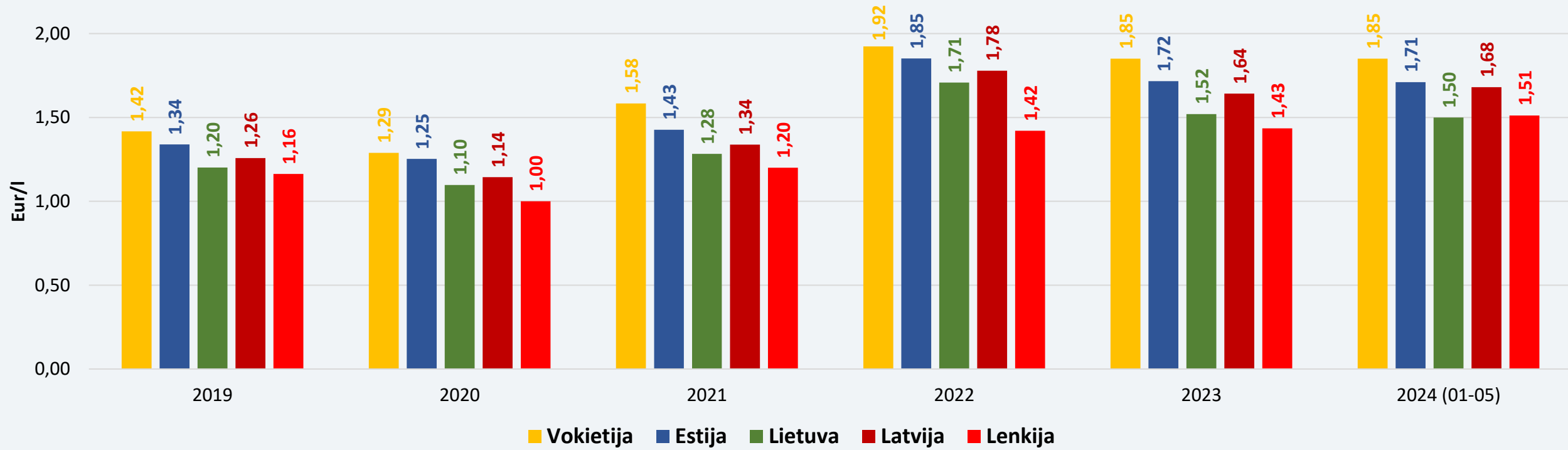

- 2023 m. Lietuvoje suvartota daugiausia benzino per penkis pastaruosius metus ir jo vartojimas augo, tačiau benzino vartojime nematyti ryškios vartojimo ir kainų priklausomybės.
- Tuo tarpu dyzelino vartojimo ir kainų priklausomybė kiek didesnė: mažėjant dyzelino kainoms, vartojimas išauga. Tai gali būti nulemta sezoniškumo: daugiausia degalų suvartojama šiltaisiais metų mėnesiais, mažiausiai – vasarį.

Degalų vartojimas

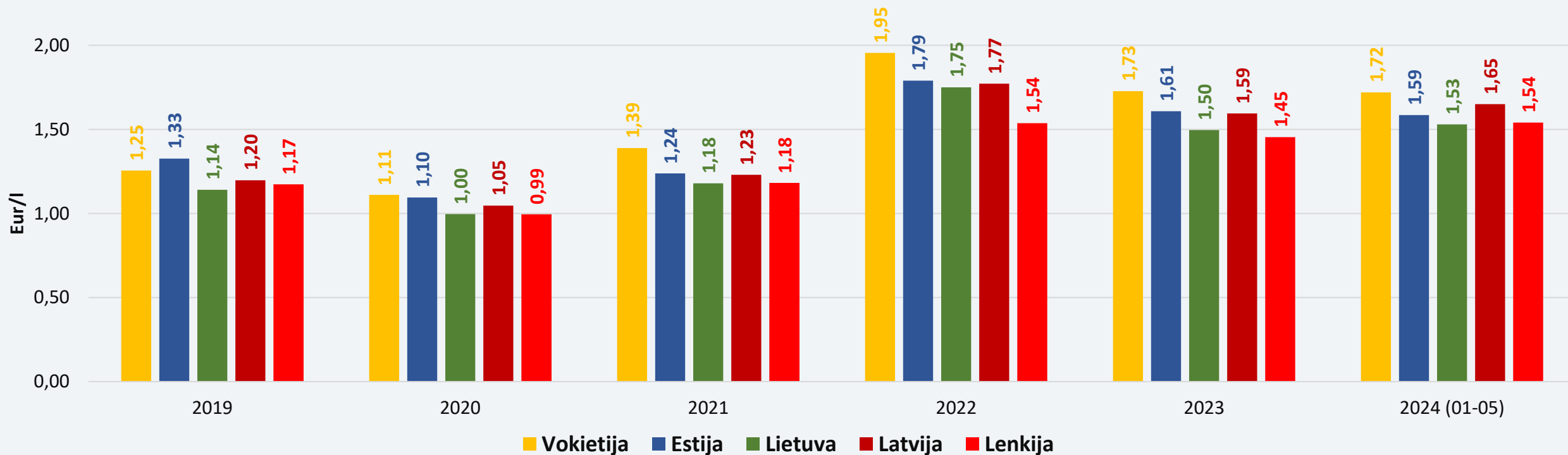

2019–2024 M. BENZINO VIDUTINĖS KAINOS LIETUVOJE BUVO MAŽIAUSIOS TARP BALTIJOS ŠALIŲ

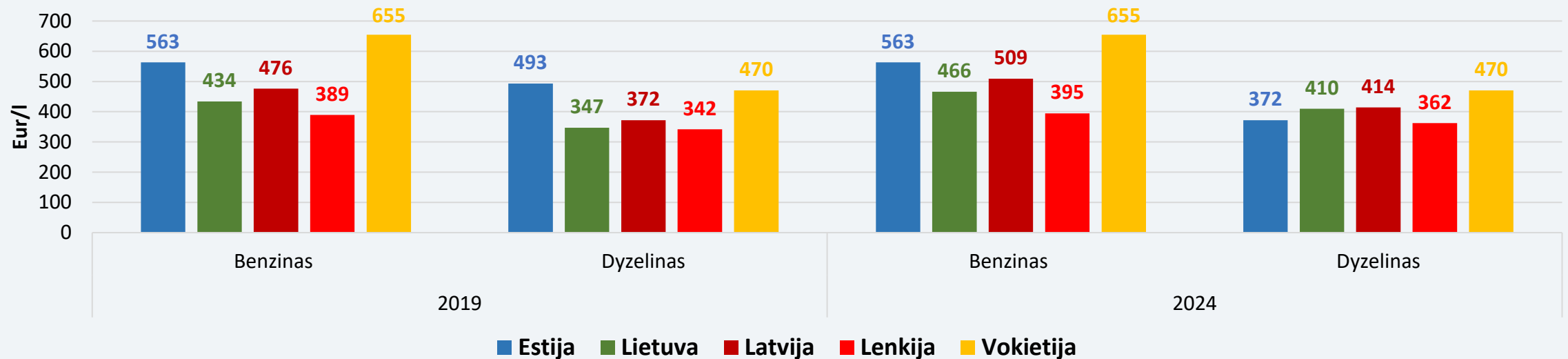
- Lietuvoje vidutinės benzino kainos per pastaruosius 5 metus buvo nuo 5 proc. iki 15 proc. mažesnės už ES šalių vidutines metines kainas.
- Vidutinė 2019–2023 m. metų laikotarpio benzino kaina Lietuvoje (1,36 Eur/l) buvo mažesnė už vidutines kainas Estijoje ir Latvijoje (atitinkamai 1,52 Eur/l ir 1,43 Eur/l), tačiau didesnė už benzino vidutinę kainą Lenkijoje (1,24 Eur/l).
- Nuo 2023 m. gruodžio mėn., išskyrus 2 savaitių laikotarpį, benzino vidutinė kaina Lietuvoje buvo mažesnė už jo kainą Lenkijoje.

2019–2023 M. DYZELINO VIDUTINĖS KAINOS LIETUVOJE BUVO MAŽIAUSIOS TARP BALTIJOS ŠALIŲ IR PANAŠIOS Į LENKIJOS KAINAS

- Lietuvoje vidutinės dyzelino kainos per pastaruosius 5 metus buvo nuo 4 proc. iki 14 proc. mažesnės už ES šalių vidutines metines kainas.
- Vidutinė 5 metų laikotarpio dyzelino kaina Lietuvoje (1,31 Eur/l) buvo mažesnė už vidutines kainas Estijoje ir Latvijoje (atitinkamai 1,41 Eur/l ir 1,37 Eur/l), tačiau nežymiai didesnė už dyzelino vidutinę kainą Lenkijoje (1,27 Eur/l).
- Nuo 2024 m. kovo pabaigos dyzelino vidutinės kainos Lietuvoje yra mažesnės už jo kainas Lenkijoje.

PASTARUOSIUS 5 METUS (2019–2024 m.) AKCIZAI DEGALAMS ES VALSTYBĖSE DIDĖJO

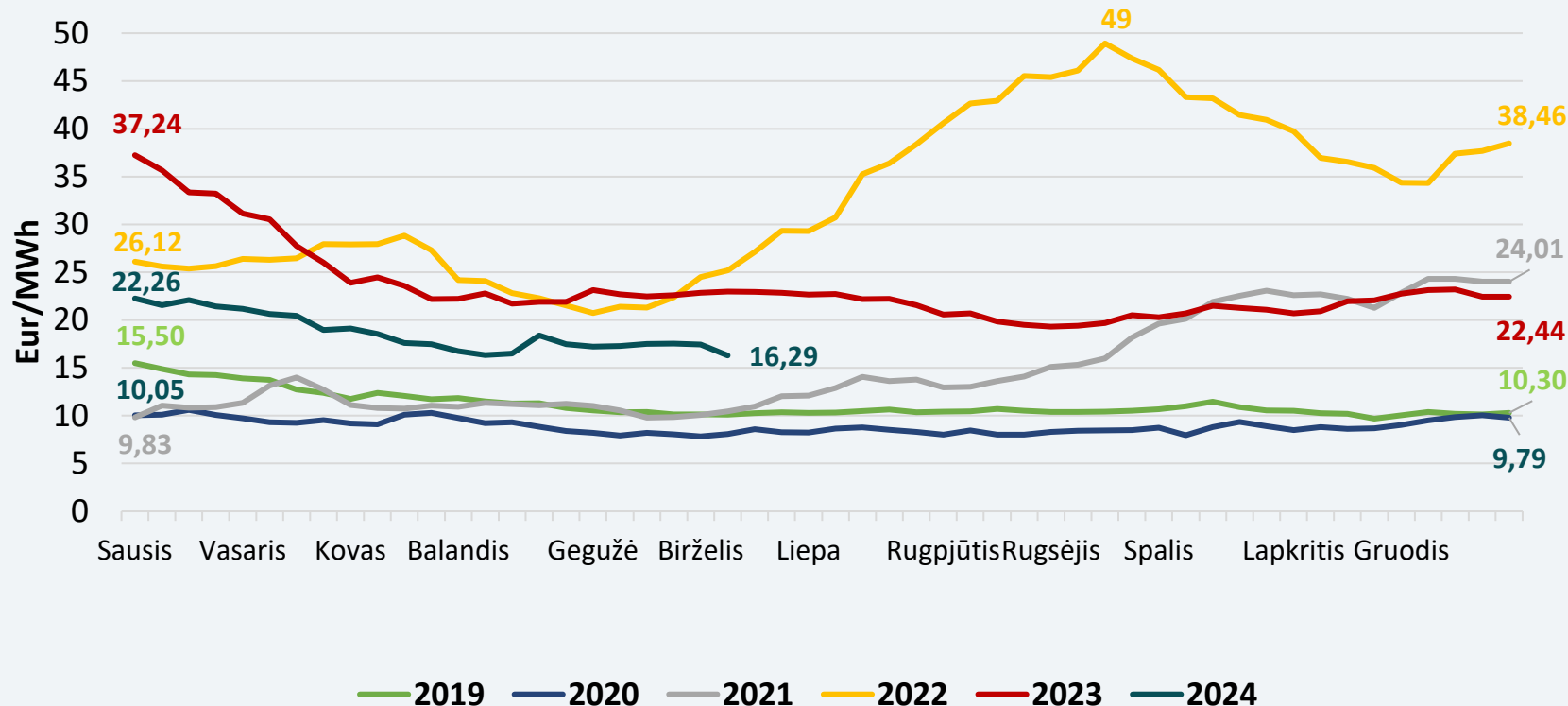

- Lietuvoje akcizas benzinui padidintas 2020 m., dyzelinui – 2020 m. ir 2024 metais.
- Nuo 2024 m. dyzelino akcizo padidėjimas (0,045 Eur/l) iš dalies buvo kompensuotas gamintojo maržos sumažėjimu (nuo 0,55 eur/l 2023 m. IV ketvirtį iki 0,52 Eur/l 2024 m. I ketvirtį), todėl dyzelino kaina 2024 m. I ketvirtį padidėjo mažiau, negu buvo prognozuota.
- Estijoje akcizas dyzelinui 2017 m. buvo padidintas iki 493 Eur/l, tačiau 2020 m. sumažintas iki 372 Eur/l.
- Latvijoje akcizas benzinui ir dyzelinui padidintas 2020 metais.
- Vokietijoje 2024 m., palyginti su 2019 m., akcizai degalams nepasikeitė, nors 2022 m. birželio–rugpjūčio mėn. jie buvo sumažinti iki 359 Eur/l benzinui ir iki 330 Eur/l dyzelinui.
- Lenkijoje akcizai degalams per 5 metus keitėsi kiekvienais metais. Akcizo dydis pateikiamas pagal metų pradžioje (sausio 2 d.) esantį euro ir zloto kursą.

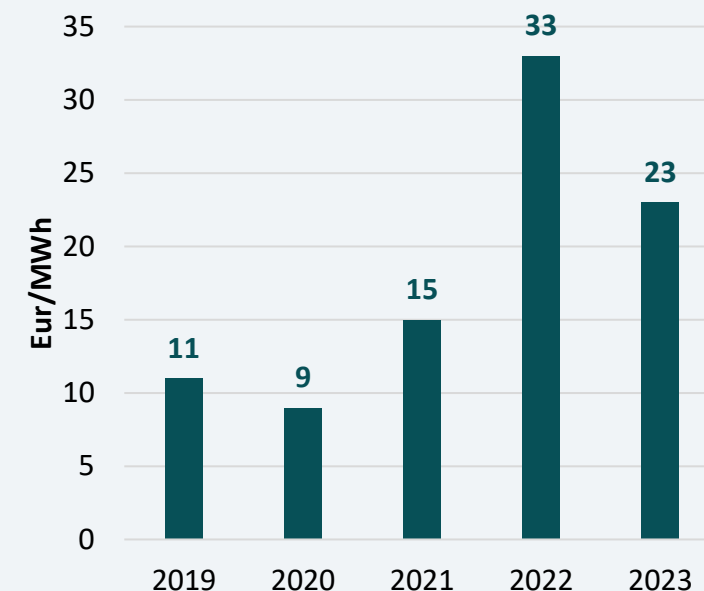
BIOKURO IR ŠILDYMO SEKTORIUS

BIOKURO KAINA MAŽIAUSIA NUO 2021 M. SPALIO MĖN.

Biokuro kaina 2019–2024 m.

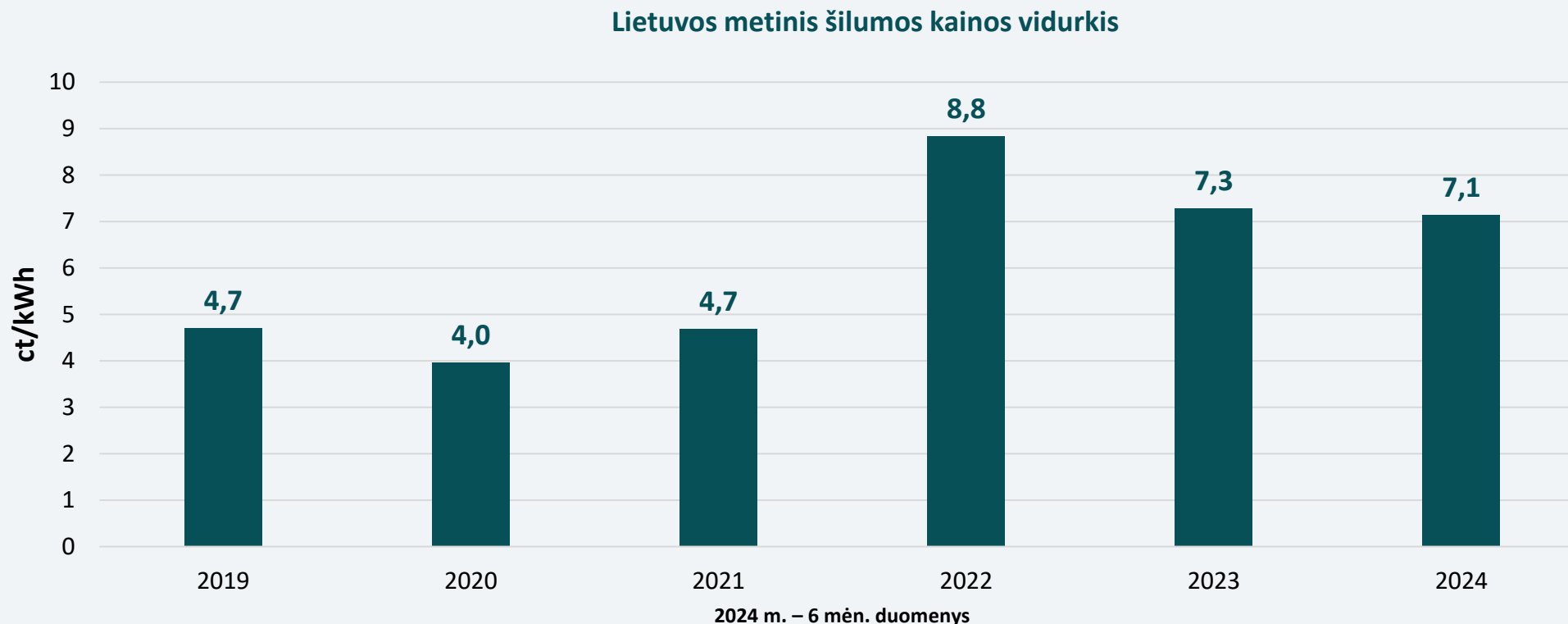

Metinis biokuro kainų vidurkis

- Biokuro kaina 2024 m., lyginant su 2022 m., kai siekė 49 Eur/MWh (metinis vidurkis – 33 Eur/MWh), sumažėjo iki 22–16 Eur/MWh, o šiemet besiformuojantis vidurkis (19 Eur/MWh) yra 42 proc. mažesnis nei 2022 m. ir 17 proc. mažesnis nei 2023 m. (buvo 23 Eur/MWh).
- Nuo 2023 m. Lietuva biokuru apsirūpina iš vietinių žaliavų. Pastarąjį šildymo sezoną net 40 proc. patiekto biokuro buvo kirtimo atliekos (SM3 kategorija), kai 2019 m. ši dalis buvo tik 13 proc.

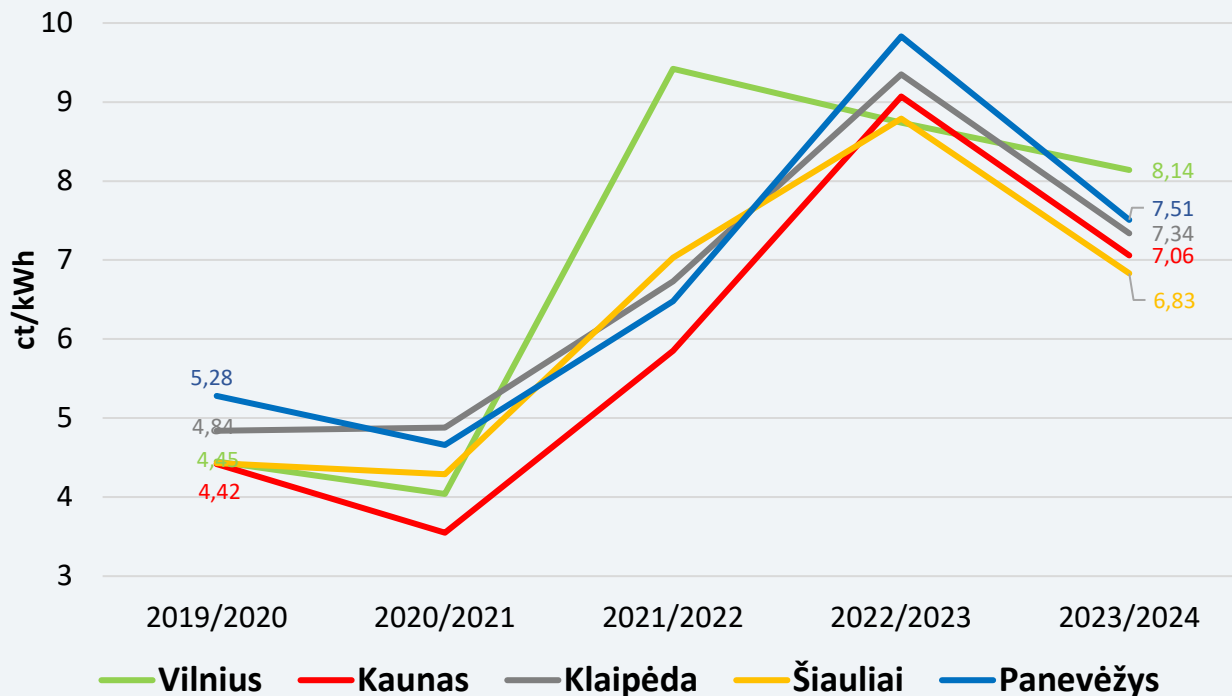
ŠILUMOS KAINA 2024 M. SUMAŽĖJO 19 PROC., PALYGINTI SU 2022 M.

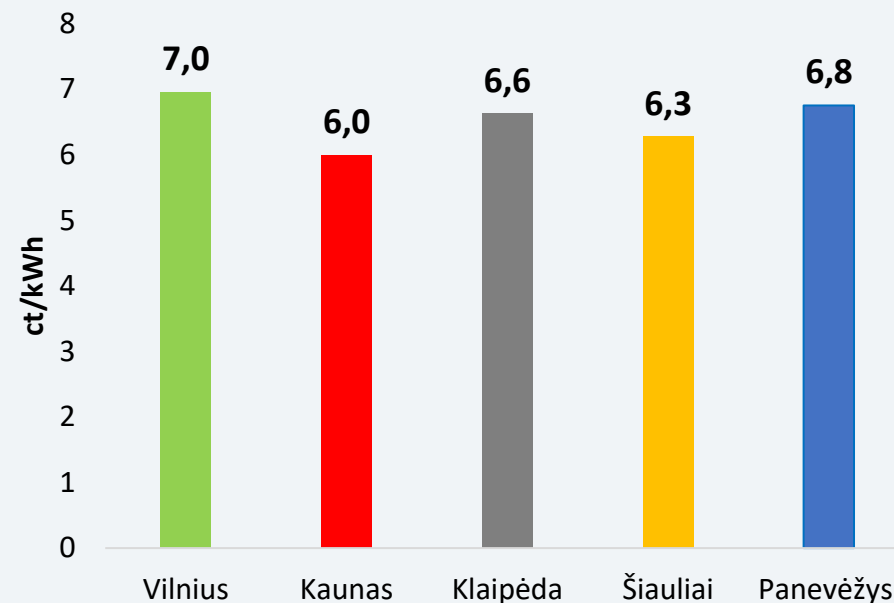
- Po 2022 m. kainų šuolio šilumos kainų metinis vidurkis nuosekliai mažėja. 2023 m. vidutinė metinė šilumos kaina buvo 17 proc. mažesnė nei 2022 m., o 2024 m. formuojasi 19 proc. mažesnė nei 2022 m. (buvo 8,8 ct/kWh).
- Kainų mažėjimą lemia nusistovėjusios ir sumažėjusios biokuro kainos. Šilumos energijos gamyboje biokuras sudaro apie 75 proc. visų energijos šaltinių, naudojamų šilumos gamybai.

VIDUTINIŠKAI DIDŽIUOSIUOSE MIESTUOSE ŠILUMOS KAINA APIE 6 PROC. MAŽESNĖ NEI ŠALIES VIDURKIS

5 metų šilumos kainų pokyčiai didžiuosiuose miestuose

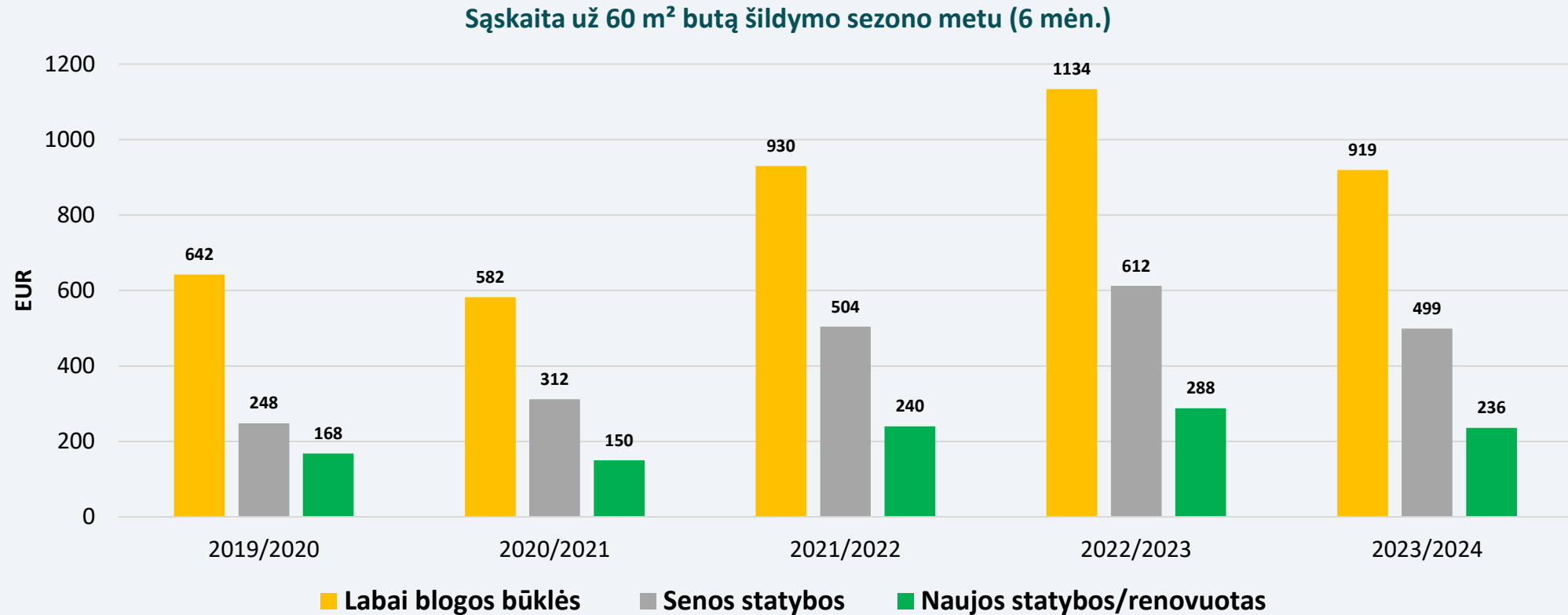

Didžiųjų miestų 2019-2024 m. šilumos kainų vidurkis

- Lyginant 5 metų vidutines metines šilumos kainas didžiuose miestuose, mažiausia kaina buvo Kaune (6,0 ct/kWh) ir Šiauliuose (6,3 ct/kWh).
- Lyginant paskutinius šildymo sezonus, didžiausias šilumos kainos sumažėjimas stebimas Panevėžyje – 23 proc., arba nuo 9,8 ct/kWh iki 7,5 ct/kWh.
- Šilumos kainų skirtumus ir jų pokyčius lemia konkrečiame mieste naudojamo kuro struktūra ir jo įsigijimo kaina.

MAŽĖJANT ŠILUMOS KAINAI MAŽĖJA IR SĄSKAITOS UŽ ŠILDYMĄ

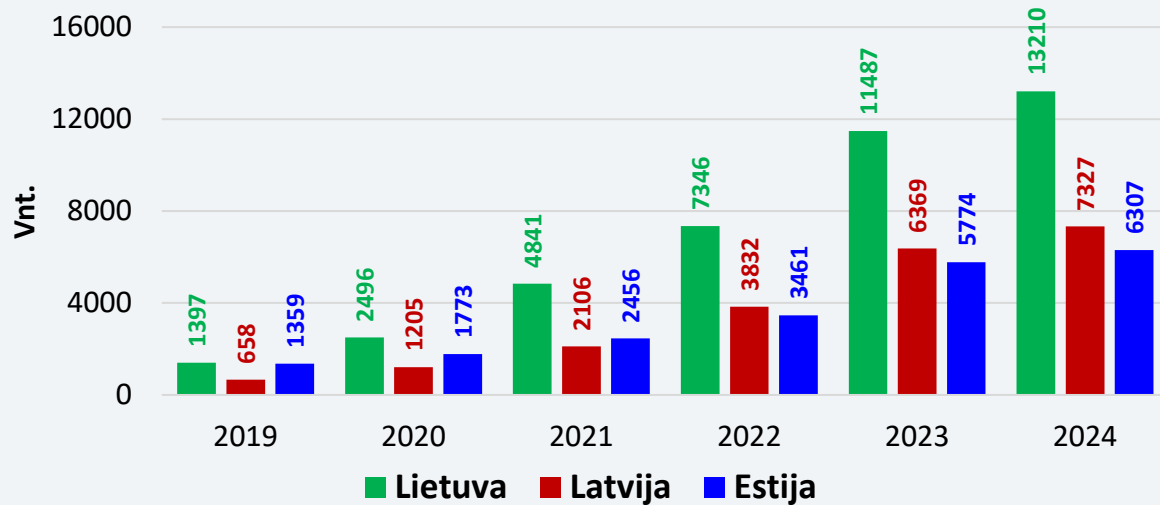

- 2023/2024 m. sąskaitų už šildymą dydis vidutiniškai sumažėjo 1 proc., lyginant su 2022/2023 m. šildymo sezonu.
- Esminė sąlyga, kaip sumažinti sąskaitas už šildymą – renovuoti senus daugiabučius.
- **Mažiausias** sąskaitas šildymo sezono metu už šildymą gauna apie 128 tūkst. butų, (naujos statybos ir renovuoti daugiabučiai). **Didžiausias** sąskaitas sezono metu už šildymą moka apie 118 tūkst. butų, (seni labai prastos būklės daugiabučiai). Daugiausia gyventojų (409 tūkst. butų) gyvena senos statybos nerenovuotose daugiabučiuose, kurių sąskaitos už šildymą 2,1 karto didesnės nei renovuotuose namuose.

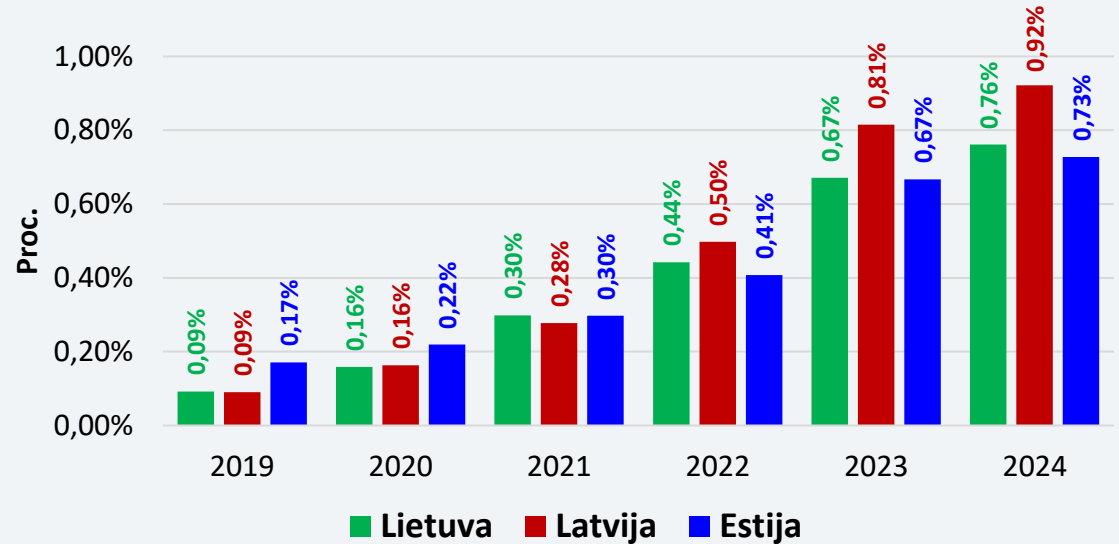
TRANSPORTO SEKTORIUS

GRYNŲJŲ LENGVŲJŲ KELEIVINIŲ ELEKTROMOBILIŲ PARKAS PER 5 METUS IŠAUGO BEVEIK 10 KARTŲ

GRYNŲJŲ LENGVŲJŲ ELEKTROMOBILIŲ SKAIČIUS
LIETUVOJE, LATVIJOJE IR ESTIJOJE

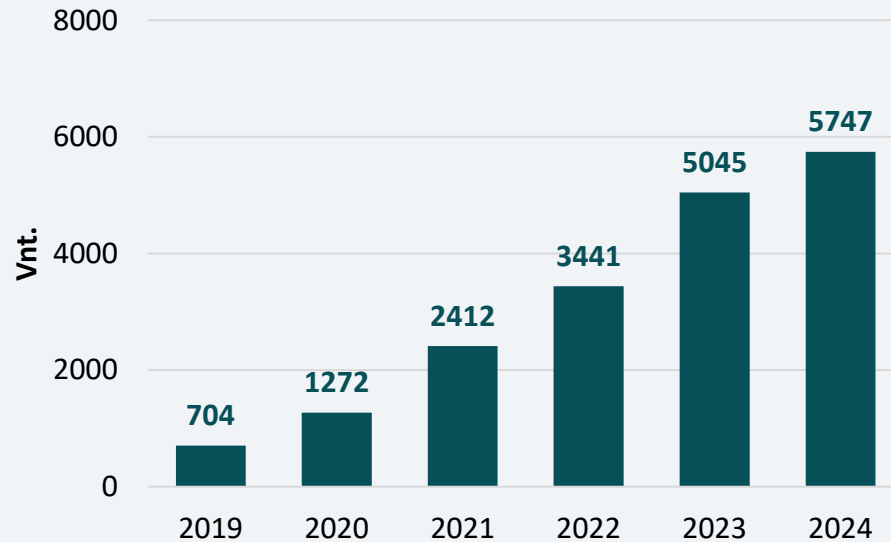
GRYNŲJŲ LENGVŲJŲ ELEKTROMOBILIŲ UŽIMAMA
PARKO DALIS LIETUVOJE, LATVIJOJE IR ESTIJOJE

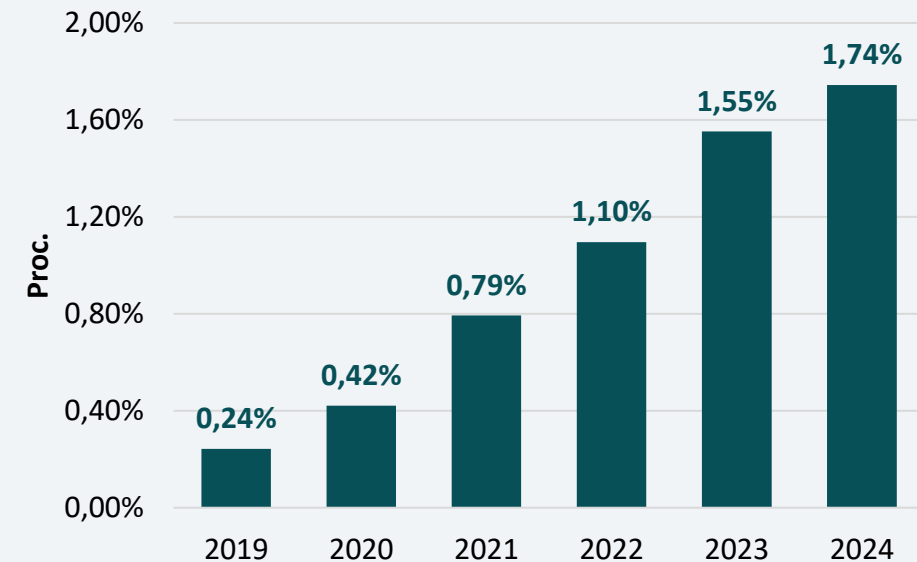
- Nuo 2019 m. iki 2023 m. gruodžio 31 d. grynųjų lengvųjų keleivinių elektromobilių skaičius Lietuvoje išaugo daugiau nei 7 kartus. Per 2024 m. penkis mėnesius jis padidėjo dar 15 proc. Panašus elektromobilių skaičiaus padidėjimas buvo ir Latvijoje, Estijoje nuo metų pradžios elektromobilių skaičius padidėjo tik 9,2 proc.
- Nuo 2019 m. iki šių metų birželio 1 d. grynųjų elektromobilių užimama parko dalis išaugo **8,5** karto. Dar didesnis grynųjų elektromobilių užimamos parko dalies augimas užfiksuotas Latvijoje.

BEVEIK PUSĖ LIETUVOJE ESANČIŲ GRYNŲJŲ ELEKTROMOBILIŲ REGISTRUOTI VILNIUJE

GRYNŲJŲ LENGVŲJŲ ELEKTROMOBILIŲ SKAIČIUS
VILNIUJE

GRYNŲJŲ LENGVŲJŲ ELEKTROMOBILIŲ UŽIMAMA
PARKO DALIS VILNIUJE

- Vilniaus mieste 2019 m. buvo registruota 50,4 proc. visų Lietuvoje esančių grynųjų elektromobilių. Ši dalis nežymiai mažėja ir 2024 m. birželio 1 d. sudarė 43,5 proc. visų Lietuvoje registruotų grynųjų elektromobilių.
- Lyginant su kitais Lietuvos regionais, Vilniaus mieste grynųjų elektromobilių užimama parko dalis daugiau nei 2 kartus viršija Lietuvos vidurkį.

